

**ĐỘI TNTP HỒ CHÍ MINH
HỘI ĐỒNG TRUNG ƯƠNG**

Hà Nội, ngày 08 tháng 9 năm 2020

Số: 173-BC/HĐĐTƯ

BÁO CÁO

Tổng kết công tác Đội và phong trào thiếu nhi năm học 2019 - 2020

Năm học 2019 - 2020, công tác Đội và phong trào thiếu nhi cả nước diễn ra trong thời điểm cả nước ra sức thi đua tổ chức các hoạt động kỷ niệm 90 năm ngày thành lập Đảng Cộng sản Việt Nam, 130 năm ngày sinh Chủ tịch Hồ Chí Minh, các hoạt động chào mừng Đại hội Đảng các cấp; sơ kết giữa nhiệm kỳ thực hiện Nghị quyết Đại hội Đoàn toàn quốc lần thứ XI. Với chủ đề: **“Thiếu nhi Việt Nam - Đoàn kết, chăm ngoan”**, Hội đồng Đội các cấp đã tập trung triển khai thực hiện có hiệu quả Chương trình công tác Đội và phong trào thiếu nhi năm học 2019 - 2020 trong các cơ sở Đội và đội viên, thiếu niên, nhi đồng. Kết quả đạt được trên các mặt công tác cụ thể như sau:

I. CÔNG TÁC CHỈ ĐẠO

1. Cấp Trung ương

Trong năm học 2019 - 2020, Hội đồng Đội Trung ương đã sớm tham mưu cho Ban Bí thư Trung ương Đoàn ban hành các văn bản thực hiện nhiệm vụ bảo vệ, chăm sóc, giáo dục thiếu niên, nhi đồng và thực hiện nhiệm vụ đại diện tiếng nói, nguyện vọng trẻ em; các văn bản quan trọng nhằm cụ thể hóa chương trình công tác Đội và phong trào thiếu nhi năm học¹. Học kỳ II, năm học 2019 - 2020, trước tình hình dịch, bệnh Covid - 19 diễn biến phức tạp trên thế giới và trong nước, thực hiện Chỉ thị 16 của Thủ tướng Chính phủ về các biện pháp cấp bách phòng chống dịch, bệnh Covid - 19, Hội đồng Đội Trung ương đã kịp thời chỉ đạo các cơ sở Đội và đội viên, thiếu niên, nhi đồng tổ chức các hoạt động phòng, chống dịch bệnh. Đồng thời chỉ đạo Hội đồng Đội các tỉnh, thành phố điều chỉnh quy mô tổ chức các hoạt động Đội học kỳ II, năm học 2019 - 2020; kịp thời điều chỉnh tổ chức nhiều hoạt động cấp Trung ương phù hợp với tình hình thực tiễn².

¹ Ban hành 08 văn bản cụ thể hóa Nghị quyết Đại hội Đoàn toàn quốc lần thứ XI, các đề án, kết luận của Ban Chấp hành, Ban Thường vụ Trung ương Đoàn: Chỉ thị số 02-CT/TWĐTN-CTTN ngày 16/8/2019 của Ban Bí thư Trung ương Đoàn về việc đẩy mạnh cuộc vận động “*Vi đàn em thân yêu*” giai đoạn 2019 - 2022; Chương trình phối hợp giữa ngành giáo dục và Đoàn TNCS Hồ Chí Minh năm học 2019-2020; Thông báo và phân công nhiệm vụ cụ thể thực hiện Kế hoạch số 75-KL/TWĐTN-CTTN ngày 14/9/2018 về “*Nâng cao vai trò của Đoàn trong công tác bảo vệ, chăm sóc giáo dục thiếu niên, nhi đồng*” và Đề án “*Đoàn TNCS Hồ Chí Minh tham gia phòng chống đuối nước, tai nạn, thương tích trẻ em, giai đoạn 2018 - 2022*”; Kế hoạch số 238-KH/TWĐTN-CTTN ngày 18/10/2019 về việc giám sát việc triển khai thực hiện Luật Trẻ em năm 2016; Hướng dẫn số 45-HD/TWĐTN-CTTN ngày 30/3/2020 thành lập Câu lạc bộ Tư vấn, trợ giúp trẻ em cấp tỉnh, thành phố; Kế hoạch 246-KH/TWĐ-CTTN, ngày 03/4/2020 tổ chức cuộc thi “*Bác Hồ với thiếu nhi - Thiếu nhi với Bác Hồ*”... Quyết định số 55-QĐ/HĐĐTƯ ngày 02/12/2019 ban hành Quy chế thi đua, khen thưởng của Đội TNTP Hồ Chí Minh giai đoạn 2019 - 2023; Kế hoạch số: 23-KH/HĐĐTƯ ngày 14/02/2020 về việc triển khai phong trào “*Kế hoạch nhỏ*” giai đoạn 2020 - 2023 trong các cơ sở Đội; Hướng dẫn số 20-HD/HĐĐTƯ ngày 10/02/2020 về nâng cao hiệu quả hoạt động giáo dục đạo đức, lối sống cho thiếu niên, nhi đồng; ...

² Công văn số 16-CV/HĐĐTƯ ngày 06/2/2020 về việc tổ chức các hoạt động phòng, chống dịch bệnh viêm đường hô hấp cấp do virus Corona gây ra; Công văn số 28 -CV/HĐĐTƯ ngày 28/2/2020 về việc điều chỉnh quy mô tổ chức các hoạt động Đội học kỳ II, năm học 2019 - 2020”.

Hoạt động của website *thieunhivietnam.vn* tiếp tục được duy trì hiệu quả, kịp thời thông tin những chủ trương, định hướng lớn trong công tác Đội và phong trào thiếu nhi của Hội đồng Đội Trung ương tới cơ sở; thường xuyên cập nhật, chuyển tải các tin bài hoạt động, các mô hình, cách làm hiệu quả, sáng tạo của Hội đồng Đội các cấp, hệ thống các Cung, Nhà thiếu nhi và các liên đội; tích cực tuyên truyền về công tác bảo vệ, chăm sóc, giáo dục thiếu niên, nhi đồng; phát huy quyền tham gia của trẻ em vào các vấn đề của trẻ em tại cơ sở³.

2. Các tỉnh, thành phố

Bám sát Chương trình công tác Đội và phong trào thiếu nhi năm học 2019 - 2020, Hội đồng Đội các tỉnh, thành phố đã chủ động cụ thể hóa các chỉ tiêu năm học cho phù hợp với tình hình thực tế của địa phương, đơn vị. Qua theo dõi nắm bắt, cơ bản các tỉnh, thành phố đã bám sát chỉ tiêu năm học theo định hướng của Trung ương⁴; có 32/63 tỉnh, thành phố đã gửi Chương trình công tác Đội và phong trào thiếu nhi năm học 2019 - 2020 của địa phương về Hội đồng Đội Trung ương⁵; một số địa phương đã chủ động xây dựng và ban hành tiêu chí thi đua năm học triển khai xuống cơ sở; tham mưu cho Ban Thường vụ tỉnh, thành đoàn ban hành các văn bản cụ thể hóa: Kế hoạch thực hiện Kết luận số 75-KL/TWĐTN-CTTN ngày 14/9/2018 của Ban Thường vụ Trung ương Đoàn về “*Nâng cao vai trò của Đoàn trong công tác bảo vệ, chăm sóc giáo dục thiếu niên, nhi đồng*”; Đề án “*Đoàn TNCS Hồ Chí Minh tham gia phòng chống đuối nước, tai nạn thương tích trẻ em*”; Kế hoạch số 87- KH/TWĐTN-CTTN ngày 23/8/2018 của Ban Bí thư Trung ương Đoàn về triển khai thực hiện Luật trẻ em; Kế hoạch số 130-KH/TWĐ-CTTN, ngày 27/12/2018 của Ban Bí thư Trung ương Đoàn về thực hiện nhiệm vụ đại diện tiếng nói, nguyện vọng của trẻ em giai đoạn 2018 - 2022... (có phụ lục gửi kèm).

Công tác phối hợp giữa Hội đồng Đội các tỉnh, thành phố với các sở, ban ngành tiếp tục được tăng cường nhằm huy động sức mạnh toàn xã hội trong công tác bảo vệ, chăm sóc và giáo dục thiếu niên, nhi đồng, nhất là trong thực hiện Chỉ thị số 42-CT/TW của Ban Bí thư Trung ương Đảng về “*Tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác giáo dục lý tưởng cách mạng, đạo đức, lối sống văn hóa cho thế hệ trẻ giai đoạn 2015 - 2030*” và Quyết định số 1501/QĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ về “*Tăng cường giáo dục lý tưởng cách mạng, đạo đức, lối sống cho thanh niên, thiếu niên và nhi đồng giai đoạn 2015 - 2020*”; các hoạt động triển khai thực hiện Luật trẻ em, phát huy quyền tham gia của trẻ em vào các vấn đề trẻ em; công tác nắm bắt tình hình trẻ em, tham mưu thực hiện nhiệm vụ

³ Trong năm học, website *thieunhivietnam.vn* đã đăng tải được 438 tin bài hoạt động của Trung ương và cơ sở với hơn 7,7 triệu lượt truy cập; đăng tải 56 bài viết; cập nhật 143 văn bản của Hội đồng Đội Trung ương hướng dẫn, triển khai các hoạt động Đội trong năm học 2019 - 2020 đến cơ sở.

⁴ Một số đơn vị không triển khai theo các chỉ tiêu định hướng của Trung ương gồm: Yên Bái, Quảng Nam, Long An.

⁵ Các tỉnh đã gửi Chương trình công tác Đội và phong trào thiếu nhi năm học 2019 - 2020 về Trung ương gồm: Sơn La, Yên Bái, Tuyên Quang, Cao Bằng, Lạng Sơn, Thái Nguyên, Hải Phòng, Hải Dương, Hà Nam, Nam Định, Thanh Hóa, Quảng Bình, Thừa Thiên Huế, Quảng Nam, Quảng Ngãi, Bình Định, Phú Yên, Khánh Hòa, Ninh Thuận, Đắk Lắk, Gia Lai, Kon Tum, Bình Thuận, Đồng Nai, Bà Rịa - Vũng Tàu, Bình Dương, Bình Phước, Sóc Trăng, Tiền Giang, Long An, Đồng Tháp, Cần Thơ, An Giang; Chủ đề công tác năm của 32/33 tỉnh, thành phố đã cụ thể hóa theo chủ trương của Hội đồng Đội Trung ương.

đại diện tiếng nói, nguyện vọng của trẻ em được các đơn vị quan tâm thực hiện, triển khai có hiệu quả hơn năm học trước.

Công tác thông tin, tuyên truyền về công tác Đội và phong trào thiếu nhi và các hoạt động của Đội tiếp tục được các tỉnh, thành phố quan tâm đẩy mạnh thông qua hệ thống các bản tin, trang thông tin của Đoàn, Đội. Hệ thống fanpage trên facebook, mạng xã hội, website các tỉnh, thành phố tiếp tục được duy trì, phát huy hiệu quả trong thông tin, tuyên truyền về hoạt động của Hội đồng Đội và hệ thống Nhà thiếu nhi các cấp, là diễn đàn để cán bộ phụ trách thiếu nhi chia sẻ, trao đổi thông tin, học tập kinh nghiệm.

II. KẾT QUẢ ĐẠT ĐƯỢC TRÊN CÁC MẶT CÔNG TÁC

1. Triển khai thực hiện phong trào “Thiếu nhi Việt Nam thi đua làm theo 5 điều Bác Hồ dạy”

Xác định phong trào “*Thiếu nhi Việt Nam thi đua làm theo 5 điều Bác Hồ dạy*” là phong trào trọng tâm, xuyên suốt của công tác Đội và phong trào thiếu nhi cả nước nhiệm kỳ 2017 - 2022, Hội đồng Đội Trung ương đã chỉ đạo Hội đồng Đội các tỉnh, thành phố tổ chức và hướng dẫn các cơ sở Đội chú trọng xây dựng, triển khai phong trào với nhiều cách làm hiệu quả sáng tạo, hình thức phong phú, đa dạng⁶. Các nội dung thực hiện 5 điều Bác Hồ dạy được các liên đội cụ thể hóa với nhiều hình thức đa dạng như: xây dựng chuyên mục “Cháu ngoan Bác Hồ”, xây dựng “Tủ sách Bác Hồ”, tổ chức các buổi sinh hoạt dưới cờ với các câu chuyện về Bác, tổ chức diễn đàn, xây dựng chương trình phát thanh măng non thực hiện 5 điều Bác Hồ dạy...

Năm học 2019 - 2020, năm Đại hội cháu ngoan Bác Hồ các cấp, tiến tới Đại hội cháu ngoan Bác Hồ toàn quốc lần thứ IX, Hội đồng Đội các tỉnh, thành phố đã tổ chức nhiều hoạt động, nhiều phong trào thi đua chào mừng Đại hội Cháu ngoan Bác Hồ các cấp⁷; nhiều tỉnh, thành phố đã tổ chức thành công Đại hội cháu ngoan Bác Hồ cấp tỉnh nhằm tuyên dương các gương cháu ngoan Bác Hồ tiêu biểu trong thực hiện phong trào thi đua thiếu nhi Việt Nam thi đua làm theo 5 điều Bác Hồ dạy giai đoạn 2015 - 2020⁸. Tại Đại hội, nhiều tỉnh, thành phố đã làm tốt công tác động viên, khen thưởng các gương Cháu ngoan Bác Hồ tiêu biểu, tham mưu cấp ủy, chính quyền khen thưởng cho các đơn vị, đại biểu xuất sắc⁹. Các tỉnh, thành phố đã làm tốt công tác xã hội hóa, huy động nguồn

⁶ Bến Tre đã xây dựng và ban hành hình mẫu thiếu nhi Bến Tre làm cơ sở hàng năm tuyên dương thiếu nhi Đồng Khởi với 03 tiêu chí gồm “Cháu ngoan Bác Hồ - Không ngại việc khó - Thi đua sáng tạo”. Đà Nẵng tổ chức cuộc thi viết về “Hình mẫu thanh niên, thiếu nhi Việt Nam thời kỳ mới” và diễn đàn “Xây dựng hình mẫu thiếu nhi Việt Nam thời đại mới” với 12 tiêu chí cụ thể gồm: Có sức khỏe, lễ phép, tự tin, khiêm tốn, trung thực, chăm chỉ, sống có lý tưởng, giàu lòng nhân ái, dũng cảm, khả năng sáng tạo, có tri thức, sống có trách nhiệm.

⁷ Bình Thuận phát động đợt thi đua cao điểm chào mừng Đại hội cháu ngoan Bác Hồ các cấp, tiến tới Đại hội đại biểu Cháu ngoan Bác Hồ tỉnh Bình Thuận lần thứ XII với các chỉ tiêu cụ thể: 100% cấp huyện tổ chức Đại hội CNBH đúng tiến độ; mỗi huyện thị thực hiện ít nhất được 01 công trình măng non; mỗi huyện, thị nhận đỡ đầu giúp đỡ ít nhất 20 em có hoàn cảnh khó khăn; tỉnh Bắc Giang xã hội hóa xây dựng 01 công trình “Vì đàn em” trị giá 200 triệu đồng...

⁸ Qua theo dõi, năm học 2019-2020 đã có 36/63 tỉnh, thành phố tổ chức thành công Đại hội Cháu ngoan Bác Hồ cấp tỉnh, một số đơn vị đã tổ chức Đại hội ttrong năm học trước, một số đơn vị xin lùi thời gian tổ chức Đại hội.

⁹ Tỉnh Yên Bái đã tham mưu cho Ủy ban nhân dân tỉnh tặng 50 Bằng khen cho đại biểu cháu ngoan Bác Hồ tiêu biểu; tỉnh Tuyên Quang, tham mưu cho UBND tỉnh trao tặng 45 Bằng khen cho đại biểu Cháu ngoan Bác Hồ; tỉnh Vĩnh Long, tham mưu cho UBND tỉnh tặng Bằng khen cho 05 tập thể, 09 cá nhân tiêu biểu tại Đại hội; tỉnh

lực tổ chức, tặng quà, học bổng...cho các cháu ngoan Bác Hồ cấp tỉnh vượt khó học tập, rèn luyện tốt¹⁰.

Đại hội Cháu ngoan Bác Hồ toàn quốc lần thứ IX, năm 2020 theo kế hoạch được tổ chức từ ngày 06/8 đến 09/8/2020 tại Thủ đô Hà Nội và tỉnh Phú Thọ với 350 đại biểu tiêu biểu của 63 tỉnh, thành phố tham gia. Tuy nhiên, vì điều kiện dịch bệnh Covid-19 đang diễn biến phức tạp, để đảm bảo an toàn cho các đại biểu, được sự đồng ý của Ban Bí thư Trung ương Đoàn, Hội đồng Đội Trung ương, Ban Tổ chức Đại hội đã quyết định tạm lùi thời gian tổ chức Đại hội đến khi tình hình dịch, bệnh được kiểm soát.

1.1. Tạo môi trường cho thiếu nhi thực hiện lời dạy “Yêu Tổ quốc, yêu đồng bào”

Nhằm tạo môi trường cho thiếu nhi thực hiện có hiệu quả lời dạy “Yêu Tổ quốc, yêu đồng bào” của Bác Hồ, trong năm học vừa qua, Hội đồng Đội các tỉnh, thành phố đã tập trung triển khai hoạt động tuyên truyền, giáo dục cho thiếu nhi về lịch sử, truyền thống cách mạng vẻ vang của dân tộc, của Đảng Cộng sản Việt Nam, của tổ chức Đoàn TNCS Hồ Chí Minh, của Đội TNTP Hồ Chí Minh và lịch sử địa phương gắn liền với các ngày lễ lớn¹¹; tổ chức “Hành trình đến các địa chỉ đỏ”; các buổi sinh hoạt truyền thống, hái hoa dân chủ tìm hiểu về lịch sử cách mạng của địa phương; tổ chức các chương trình phát thanh măng non, tuyên truyền măng non, hội thi, sinh hoạt chuyên đề... tìm hiểu về thân thế, sự nghiệp Bác Hồ và các vị danh nhân, anh hùng cách mạng; thi kể chuyện về “*Trang sử hồng Đội ta*”, xem phim tư liệu lịch sử, giao lưu với các chứng nhân lịch sử của địa phương, đơn vị; tổ chức sinh hoạt chuyên đề “*Em là mầm non của Đảng*”; ngày hội “*Thiếu nhi làm theo lời Bác*” năm 2020¹²...

Ngày hội “*Thiếu nhi vui, khỏe*” trong các liên đội tiểu học và Ngày hội “*Tiến bước lên Đoàn*” trong các liên đội trung học cơ sở nhân kỷ niệm 89 năm ngày thành lập Đoàn TNCS Hồ Chí Minh được triển khai phù hợp với tình hình thực tế¹³. Dù trong bối cảnh cao điểm của dịch bệnh, hoạt động kỷ niệm 79 năm

Trà Vinh tham mưu cho UBND tỉnh tặng 08 Bằng khen cho các tập thể, cá nhân có nhiều đóng góp cho công tác Đội và phong trào thiếu nhi của tỉnh.

¹⁰ Lai Châu, vận động các tổ chức trao tặng được 150 suất học bổng tặng đại biểu CBNH; tỉnh Lào Cai vận động trao được 20 suất học bổng và 20 xe đạp cho các đại biểu vượt khó học giỏi, 99 triệu đồng xây dựng quỹ “Cùng em tới trường”; Thái Nguyên huy động và trao gần 2000 suất học bổng Tiếng Anh dành cho thiếu nhi, tặng trên 30 suất học bổng và hỗ trợ xây dựng Ngôi nhà khăn quàng đỏ kinh phí từ Quỹ học bổng Vũ Xuân trị giá 50 triệu đồng; Thái Bình đã vận động trao tặng được 20 xe đạp cho thiếu nhi có hoàn cảnh đặc biệt khó khăn, 130 suất học bổng Tiếng Anh miễn phí cho 130 đại biểu, 20 suất học bổng cho đại biểu thiếu nhi là con công nhân có hoàn cảnh khó khăn...; Quảng Bình huy động nguồn lực trao tặng được 18 xe đạp cho đại biểu thiếu nhi vượt khó; 79 suất học bổng Tiếng Anh miễn phí; tỉnh Đắk Lắk huy động xây dựng 01 Ngôi nhà khăn quàng đỏ trị giá 50 triệu đồng; hỗ trợ 20 xe đạp cho đại biểu thiếu nhi có hoàn cảnh khó khăn, tặng 01 khu vui chơi trị giá 50 triệu đồng.

¹¹ Kỷ niệm 75 năm ngày thành lập Quân đội nhân dân Việt Nam; 90 năm ngày thành lập Đảng Cộng sản Việt Nam; 130 năm ngày sinh nhật Bác Hồ; Lễ khai giảng và phát động chủ đề năm học 2019-2020.

¹² Hà Nội có 4.343 hoạt động “Đền ơn đáp nghĩa”, “Uống nước nhớ nguồn”, “Đi tìm địa chỉ đỏ” với 2.479.030 lượt thiếu nhi tham gia. Thái Nguyên 406/406 Liên đội tổ chức hoạt động đến với địa chỉ đỏ; Bình Dương có 236/236 Liên đội trong toàn tỉnh tổ chức được 350 hoạt động cho 46.411 em đội viên, thiếu nhi đến với địa chỉ đỏ; Cần Thơ có 249/249 liên đội và hơn 200.000 lượt thiếu nhi tham gia. Hậu Giang có 227/227 liên đội trên bản tỉnh tổ chức Hành trình “Em yêu Tổ quốc Việt Nam”, Hành trình “Đến với các địa chỉ đỏ”, với 14.988 thiếu nhi tham gia.

¹³ Hưng Yên 325/325 Liên đội tổ chức Ngày hội “Thiếu nhi vui, khỏe” trong các Liên đội Tiểu học và “Tiến bước lên Đoàn” trong các Liên đội Trung học cơ sở thu hút trên 78.000 đội viên, thiếu niên nhi đồng tham gia.

ngày thành lập Đội TNTP Hồ Chí Minh được các cấp bộ Đội triển khai với nhiều hoạt động phong phú, sáng tạo: xây dựng các công trình măng non, xây dựng sân chơi cho thiếu nhi; tổ chức hành trình về nguồn, gặp mặt cán bộ phụ trách thiếu nhi các thời kỳ; tọa đàm kỷ niệm ngày thành lập Đội với các phương thức trực tuyến được áp dụng...¹⁴ dịp này, Hội đồng Đội Trung ương đã phối hợp với Hội đồng Đội tỉnh Đồng Nai tổ chức chương trình giao lưu trực tuyến trên mạng xã hội facebook với chủ đề “79 mùa hoa, Đội ta lớn lên cùng đất nước”, công bố kết quả Giải thưởng Kim Đồng năm học 2019 - 2020 vào ngày 15/5/2020 với sự tham gia của 09 điểm cầu¹⁵.

Thiết thực kỷ niệm 130 năm ngày sinh nhật Bác Hồ, Trung ương Đoàn đã phối hợp với Ban Tuyên giáo Trung ương, Bộ Giáo dục và Đào tạo chỉ đạo Hội đồng Đội Trung ương phối hợp với Báo Thiếu niên Tiền phong và Nhi đồng tổ chức cuộc thi tìm hiểu “*Bác Hồ với thiếu nhi - Thiếu nhi với Bác Hồ*” trong học sinh các trường tiểu học, trung học cơ sở dưới 3 hình thức: thi vẽ tranh, thi viết và thi trực tuyến. Đây là một sân chơi ý nghĩa, bổ ích, là đợt sinh hoạt chuyên đề sâu rộng của thiếu nhi cả nước, qua đó giáo dục thiếu nhi Việt Nam niềm tự hào, lòng kính yêu Bác Hồ, thi đua học tập và làm theo 5 điều Bác Hồ dạy. Cuộc thi có sức lan tỏa trong xã hội, được các cấp, ngành, địa phương cả nước đánh giá cao, các cơ quan thông tấn, báo chí quan tâm tuyên truyền; thu hút đông đảo đội viên, thiếu niên, nhi đồng tham gia với gần 4,5 triệu bài dự thi, 100% các tỉnh, thành phố có thí sinh tham dự¹⁶.

Bên cạnh đó các hoạt động như: Công tác “*Trần Quốc Toản*”, phong trào “*Đền ơn đáp nghĩa - Uống nước nhớ nguồn*” tiếp tục được Hội đồng Đội các cấp triển khai thực hiện thông qua các hoạt động cụ thể như: tổ chức để thiếu nhi tham gia vệ sinh, giữ gìn cảnh quan các di tích lịch sử, văn hóa, cách mạng, các danh lam thắng cảnh, nghĩa trang liệt sỹ tại địa phương; thăm hỏi, tặng quà và nhận chăm sóc Mẹ Việt Nam anh hùng; giúp đỡ các gia đình thương binh, liệt sỹ, gia đình có công với cách mạng¹⁷... Các cấp bộ Đội đã phối hợp với ngành giáo dục chỉ đạo các liên đội tổ chức Lễ chào cờ và hoạt động sinh hoạt dưới cờ đầu tuần, trong đó tập trung các nội dung giáo dục cho thiếu nhi về đạo đức, lối sống, tình yêu quê hương đất nước, chủ quyền biển đảo, biên giới; về tình thầy trò, tình

¹⁴ TP Hà Nội, tổ chức chương trình kỷ niệm 79 năm Ngày thành lập Đội TNTP Hồ Chí Minh (15/5/1941 - 15/5/2020), triển lãm tranh “Tuổi trẻ Thủ đô làm theo lời Bác”; tỉnh Hà Tĩnh, tổ chức lễ Chào cờ, báo công dâng Bác tại Khu tưởng niệm Bác Hồ về thăm Hà Tĩnh; tỉnh Bình Dương, ra mắt Ấn phẩm “Thiếu nhi Bình Dương lớn lên cùng đất nước - Mừng đội ta 79 mùa hoa”; xây dựng MV “Thiếu nhi Bình Dương lớn lên cùng đất nước - Chào mừng kỷ niệm 130 năm ngày sinh Chủ tịch Hồ Chí Minh” với tổng kinh phí thực hiện gần 400 triệu đồng.

¹⁵ Cao Bằng, Điện Biên, Hải Phòng, Hà Nam, Thanh Hóa, Gia Lai, thành phố Hồ Chí Minh, Bà Rịa - Vũng Tàu, Đồng Nai.

¹⁶ Một số tỉnh, thành phố có tỷ lệ số lượng bài thi/thiếu nhi vượt trên 100% và có hàng trăm nghìn bài thi như: Hải Phòng, Khánh Hòa, Hậu Giang, Nghệ An, Thái Nguyên, Đồng Nai...; Ngày 27/6/2020 vòng thi chung kết phần thi trực tuyến được tổ chức tại 06 tỉnh, thành phố: Hải Phòng, Hà Nội, Quảng Bình, Thừa Thiên Huế, Vĩnh Long, Quảng Nam với 260 thí sinh tham dự (130 thí sinh bằng Tiểu học, 130 thí sinh bằng Trung học cơ sở).

¹⁷ Bắc Kạn tổ chức 472 ngày công giúp đỡ 428 gia đình chính sách thu hoạch mùa vụ, chỉnh trang đường làng ngõ xóm, trao 480 suất quà trị giá gần 100 triệu đồng thu hút hơn 2000 thiếu nhi tham gia. Đồng Tháp tổ chức 1.300 hoạt động thăm hỏi chăm sóc Mẹ Việt Nam Anh hùng và gia đình chính sách, hơn 800 buổi viếng, vệ sinh các khu nghĩa trang, đền thờ liệt sỹ tại địa phương.

bạn, các gương anh hùng nhỏ tuổi, gương người tốt việc tốt¹⁸... Các hoạt động giữ gìn và phát huy bản sắc văn hóa dân tộc được quan tâm triển khai trong thiếu nhi như: đưa các trò chơi dân gian vào trường học; duy trì các điểm sinh hoạt, vui chơi, tổ chức các CLB văn hóa dân gian; lồng ghép các điệu nhảy, bài hát dân gian vào các giờ ra chơi... qua đó giúp các em tham gia tìm hiểu và giữ gìn, phát huy truyền thống văn hóa của dân tộc mình¹⁹.

1.2. Tạo môi trường cho thiếu nhi thực hiện lời dạy “Học tập tốt, lao động tốt”

Các hoạt động tạo môi trường cho thiếu nhi thực hiện lời dạy “Học tập tốt, lao động tốt” được Hội đồng Đội các cấp phối hợp với ngành giáo dục triển khai với các nội dung cụ thể, phù hợp như: Phát động các phong trào thực hiện nghiêm túc nề nếp học đường, đi học đúng giờ, giữ kỷ luật trong giờ học, trung thực trong thi cử; phát huy tính chủ động, sáng tạo và đề cao vai trò tự học tập, tu dưỡng, tự rèn luyện của mỗi đội viên, thiếu nhi. Các liên đội tiếp tục duy trì có hiệu quả hoạt động của câu lạc bộ, đội, nhóm trong học tập như: “*Tiết học tốt*”, “*Tuần học tốt*”, “*Vườn hoa học tốt*”, “*Hoa điểm 10*”, “*Sao chăm học*”, “*Hoa điểm tốt*”, “*Vở sạch chữ đẹp*”, “*Đôi bạn cùng tiến*”²⁰....

Trong năm học này, Hội đồng Đội Trung ương đã xây dựng và giới thiệu nhiều sân chơi để các em thiếu nhi lựa chọn và trải nghiệm như: Chương trình “*Thiếu nhi Việt Nam - Vươn ra thế giới*” lần thứ nhất với chủ đề “*Bản sắc ASEAN*”²¹; Sân chơi “*Tài năng Anh ngữ Việt Nam 2019*”²². Các hoạt động phát huy tính sáng tạo của thiếu nhi như: “*Giờ ra chơi trải nghiệm sáng tạo*”, các cuộc thi “*Em yêu khoa học*”, “*Sáng tạo trẻ*”, “*Tin học trẻ*” tiếp tục được các liên đội triển khai thực hiện hiệu quả²³; các tỉnh, thành phố tích cực vận động thiếu nhi

¹⁸ **Tuyên Quang** có 100% các Liên đội tổ chức sinh hoạt dưới cờ hằng tuần theo chủ đề, chủ điểm gắn với các nội dung giáo dục kỹ năng sống, định hướng cho thiếu nhi về tình yêu quê hương, đất nước, tuyên truyền, giáo dục về chủ quyền biển đảo cho thiếu nhi. **Quảng Bình** triển khai hoạt động “*Dân vũ mùa hát sân trường*”, quay video clip tiết mục biểu diễn sinh hoạt giữa giờ của Liên đội đăng tải lên fanpage..

¹⁹ **Lai Châu** xây dựng Câu lạc bộ “*Đàn tính hát then*”. **Yên Bái** triển khai mô hình “*Giờ ra chơi với các làn điệu dân tộc, điệu nhảy tập thể*”. **Hà Tĩnh** xây dựng các câu lạc bộ Ví dặm trong các liên đội TH, THCS. **Bạc Liêu** tổ chức cho thiếu nhi tham gia tìm hiểu và tập hát về các bài hát đôn ca tài tử, cải lương. **Bến Tre** các Liên đội thiết kế các trò chơi dân gian cố định và di động trước lớp học hoặc trong sân trường từ chất liệu dừa, gắn với sân chơi sáng tạo trong giờ chơi trải nghiệm sáng tạo.

²⁰ **Yên Bái**, duy trì và phát triển trên 4.500 mô hình bạn giúp bạn, đôi bạn cùng tiến, trong đó TP Yên Bái xây dựng được 1.389 đôi bạn cùng tiến; huyện Yên Bình có 730 mô hình bạn giúp bạn, đôi bạn cùng tiến, vận động được 195 thiếu nhi có nguy cơ bỏ học trở lại trường. **Quảng Bình** toàn tỉnh có hơn 45.000 đôi bạn cùng tiến, 2.412 tổ nhóm học tập, hơn 647 CLB sở thích, 231 CLB quyền trẻ em, 966 CLB kỹ năng thu hút đông đảo học sinh tham gia.

²¹ Chương trình “*Thiếu nhi Việt Nam - Vươn ra Thế giới*” lần thứ nhất với chủ đề “*Bản sắc ASEAN*”; Sau 7 tháng triển khai, với gần 2.000 đội trong cả nước tham gia Chương trình, Ban Tổ chức đã lựa chọn được 28 đội xuất sắc nhất vào Vòng Chung kết - Festival “*Thiếu nhi Việt Nam - Vươn ra Thế giới*”. Với nét văn hóa nổi bật, đặc trưng của vùng Đồng bằng - Trung du Bắc Bộ, Ban Tổ chức Chương trình dự kiến tổ chức Festival “*Thiếu nhi Việt Nam - Vươn ra Thế giới*” tại tỉnh Bắc Ninh, vào ngày 01-02/8/2020. Tuy nhiên, vì điều kiện dịch bệnh Covid - 19 đang diễn biến phức tạp, để đảm bảo an toàn cho các đại biểu, được sự đồng ý của Ban Bí thư Trung ương Đoàn, Hội đồng Đội Trung ương, Ban Tổ chức Chương trình đã quyết định tạm lùi thời gian tổ chức Vòng chung kết đến khi tình hình dịch, bệnh được kiểm soát.

²² Sân chơi “*Tài năng Anh ngữ Việt Nam*” diễn ra từ ngày 23/9/2019 - 13/3/2020 với hình thức trực tuyến, thu hút 49,624 thí sinh tham gia. Ngày 14/6/2020 đã tổ chức thành công buổi Livestream công bố kết quả, trao giải cho 42 em đạt giải Nhất, Nhì, Ba theo 03 cụm của Vòng Chung kết toàn quốc.

²³ **Bắc Ninh** 8/8 hội đồng Đội các huyện, thị xã, thành phố có mô hình “*Giờ ra chơi trải nghiệm sáng tạo*” thu hút sự tham gia của 67.235 lượt thiếu nhi. **Tây Ninh** triển khai đồng loạt “*Giờ ra chơi trải nghiệm sáng tạo*” tại 9/9 huyện, thành phố.

tham gia cuộc thi “Sáng tạo thanh thiếu niên, nhi đồng toàn quốc lần thứ 15”²⁴. Hội đồng Đội các tỉnh, thành phố đã chủ động phối hợp với các sở, ban, ngành tổ chức nhiều hoạt động trải nghiệm, sáng tạo trong nghiên cứu khoa học, định hướng nghề nghiệp, trải nghiệm nghề nghiệp và nâng cao chất lượng hoạt động các câu lạc bộ, đội, nhóm tại các liên đội Trung học cơ sở thông qua các buổi hướng nghiệp, các hoạt động ngoại khóa, các buổi nói chuyện chuyên đề...²⁵

Nhằm phát triển văn hóa đọc cho thiếu nhi, Hội đồng Đội Trung ương đã phối hợp với các đơn vị triển khai các hoạt động thiết thực như tặng tủ sách, tổ chức các cuộc thi, trại sáng tác... cho đông đảo thiếu nhi, học sinh hưởng ứng tham gia²⁶. Hội đồng Đội các cấp triển khai có hiệu quả việc trang bị tủ sách măng non cho các liên đội vùng sâu, vùng xa, vùng biên giới, hải đảo²⁷; duy trì tổ chức các hoạt động ngày hội thiếu nhi vui đọc sách, tuần đọc sách cho trẻ em; xây dựng thư viện di động, chuyên mục giới thiệu sách hay, phù hợp độ tuổi thiếu nhi gắn với phong trào “*Đọc và làm theo báo Đội*” góp phần xây dựng và duy trì thói quen đọc sách cho các em thiếu nhi²⁸.

Chương trình “*Thắp sáng ước mơ thiếu nhi Việt Nam*” được Hội đồng Đội các cấp tiếp tục triển khai có hiệu quả với các hoạt động cụ thể: Tổ chức các buổi giao lưu, gặp gỡ, trao đổi giữa các tấm gương vượt khó tiêu biểu với các em đội viên, học sinh; tổ chức trao học bổng; nhận đỡ đầu; hỗ trợ phương tiện đến trường, sách vở, đồ dùng học tập cho các em thiếu nhi có hoàn cảnh khó khăn vượt khó học tập tốt²⁹...

1.3. Tạo môi trường cho thiếu nhi thực hiện lời dạy “Đoàn kết tốt, kỷ luật tốt”

Nhằm thực hiện tốt lời dạy “*Đoàn kết tốt, kỷ luật tốt*” của Bác trong đội viên, thiếu niên, nhi đồng, Hội đồng Đội các tỉnh, thành phố đã tích cực triển

²⁴ Năm 2019, cả nước có 702 đề tài dự thi cuộc thi sáng tạo trong thanh thiếu niên và nhi đồng toàn quốc với 55 tỉnh, thành phố tham gia. Ban tổ chức đã lựa chọn và trao giải thưởng cho 106 đề tài xuất sắc nhất, gồm 1 giải Đặc biệt, 5 giải Nhất, 10 giải Nhì, 30 giải Ba và 60 giải Khuyến khích. Nhiều đơn vị có thí sinh đạt giải cao như: Cần Thơ, Hà Nội, TP Hồ Chí Minh, Thanh Hóa...

²⁵ Long An đã tổ chức 190 hoạt động định hướng nghề nghiệp cho học sinh bậc THCS thu hút gần 19.481 lượt các em học sinh tham gia.

²⁶ HĐĐ Trung ương phối hợp NXB Kim Đồng tổ chức Chương trình tặng “Tủ sách Kim Đồng” năm 2019 cho các Liên đội Tiểu học và THCS tại 10 tỉnh Tây Nguyên, Đông Nam bộ và Tây Nam bộ với 227.800 cuốn sách, trị giá hơn 7,8 tỷ đồng; phối hợp Báo Thiếu niên Tiền phong và Nhi Đồng tổ chức cuộc thi “Viết thư quốc tế UPU lần thứ 48 năm 2019” với hơn 01 triệu bức thư của các em thiếu nhi cả nước; tổ chức Trại sáng tác thơ, văn tuổi học trò và trao giải thưởng “Cây bút Tuổi hồng” lần thứ IX, năm 2019; triển khai Chương trình “Đọc sách vì tương lai” lần thứ nhất. Ngày 22/6/2020, tại thành phố Hải Phòng, Hội đồng Đội Trung ương đã tổ chức Lễ phát động cuộc thi “Đọc sách vì tương lai” lần thứ 2 và phát động chủ đề Trại sáng tác thơ văn tuổi học trò năm 2020 - “Em yêu Tổ quốc Việt Nam”...

²⁷ Lào Cai trao tặng tủ sách măng non nhân dịp kỷ niệm 79 năm ngày thành lập Đội TNTP Hồ Chí Minh; tỉnh Lai Châu phối hợp với Chương trình tủ sách nhân ái TP Hồ Chí Minh trao tặng 111 tủ sách trị giá hơn 190 triệu đồng.

²⁸ Thành phố Hồ Chí Minh có 774 liên đội tổ chức với 828.623 lượt thiếu nhi tham gia phong trào và các hoạt động hưởng ứng trên mặt báo. Long An toàn tỉnh tổ chức được 368 hoạt động “*Đọc và làm theo báo Đội*” cho 142.031 em thiếu nhi. Hậu Giang có 227/227 liên đội triển khai phong trào “*Đọc và làm theo báo Đội*” với 70.390 thiếu nhi, đội viên tham gia.

²⁹ Hải Dương Toàn tỉnh đã tổ chức được 210 buổi giao lưu, gặp mặt cấp liên đội, 12 chương trình Thắp sáng ước mơ thiếu nhi Hải Dương cấp huyện, 01 chương trình Thắp sáng ước mơ thiếu nhi Hải Dương cấp tỉnh; Thanh Hóa năm học 2019 - 2020 phối hợp với công ty ximang Long Sơn hỗ trợ xây dựng 22 nhà khăn quàng đỏ trị giá 50.000.000đ/1 căn; Gia Lai tổ chức Chương trình “*Thắp sáng ước mơ thiếu nhi Gia Lai*”, trao hơn 1.000 suất học bổng, trị giá hơn 137 triệu đồng, 225 xe đạp và 03 căn nhà trị giá 150 triệu đồng cho thiếu nhi có hoàn cảnh khó khăn.

khai các hoạt động giáo dục đội viên, thiếu niên, nhi đồng ý thức chấp hành pháp luật, nội quy, quy định của nhà trường, lớp học; phòng chống các tệ nạn xã hội trong các liên đội.

Trước tình trạng các vụ việc bạo lực học đường xảy ra nghiêm trọng và có xu hướng gia tăng, Hội đồng Đội các cấp đã tích cực triển khai các buổi sinh hoạt chuyên đề “*Xây dựng tình bạn đẹp, nói không với bạo lực học đường*”, diễn đàn “*Xây dựng văn hóa ứng xử trong nhà trường*” tại các liên đội.³⁰ Hoạt động đã góp phần tuyên truyền, giáo dục thiếu nhi về đoàn kết, tình bạn của lứa tuổi học trò; góp phần xây dựng các kỹ năng phòng, chống bạo lực học đường; kịp thời phát hiện, tố giác các hành vi bạo lực học đường để nhà trường, giáo viên có biện pháp giáo dục, ngăn chặn. Hội đồng Đội Trung ương đã chỉ đạo 03 đơn vị: Hải Phòng, Thừa Thiên Huế, Bình Dương tổ chức điểm Ngày hội “Nét đẹp thầy trò” năm học 2019 - 2020³¹.

Phong trào “*Kế hoạch nhỏ*” giai đoạn 2020 - 2023 với việc đổi mới phương thức, hình thức triển khai đã được Hội đồng Đội các tỉnh, thành phố cụ thể hóa và triển khai xuống các cơ sở Đội trong học kỳ II/2020. Trong năm học này các hình thức: thu gom giấy vụn, nuôi heo đất, hũ gạo tình thương, vườn rau của em, Đàn gà khăn quàng đỏ... vẫn được các liên đội duy trì triển khai có hiệu quả. Kinh phí thu được từ phong trào đã được các liên đội sử dụng hiệu quả, đúng mục đích trong xây dựng các công trình măng non, xây dựng Ngôi nhà Khăn quàng đỏ, xây dựng quỹ Đội ở cơ sở, hỗ trợ đồ dùng học tập cho thiếu nhi có hoàn cảnh khó khăn, trang bị cơ sở vật chất cho các hoạt động Đội...³².

Các hoạt động văn hoá, văn nghệ, thể dục thể thao, hoạt động của các Đội tuyên truyền măng non, phát thanh măng non trong nhà trường tiếp tục được duy trì hiệu quả, góp phần tạo môi trường để thiếu nhi sinh hoạt, rèn luyện sức khỏe, phát triển năng khiếu³³. Học kỳ II, năm học 2019 - 2020, việc học tập văn hóa của thiếu nhi bị kéo dài do bị ảnh hưởng của dịch bệnh Covid-19 dẫn tới hoạt động hè của thiếu nhi bị rút ngắn, Hội đồng Đội các cấp gặp nhiều khó khăn trong bố trí và tổ chức hoạt động hè cho thiếu nhi ở địa bàn dân cư. Khắc phục khó khăn, các cấp bộ Đội đã nỗ lực triển khai các hoạt động rèn luyện kỹ năng cho thiếu nhi, trong đó tập trung vào các kỹ năng tự bảo vệ, kỹ năng thoát hiểm khi gặp tình huống khẩn cấp, phòng chống tai nạn, thương tích, đuối nước, thiên tai, cháy nổ...; tích cực tổ chức các Câu lạc bộ năng khiếu, Câu lạc bộ sở thích

³⁰ **Thái Bình** chỉ đạo thành phố Thái Bình tổ chức tư vấn tâm lý “Bạo lực học đường và văn hóa ứng xử trong học đường” trong học sinh THCS; tỉnh **Điện Biên**, TP **Hồ Chí Minh** tổ chức phiên tòa giả định “Phòng chống bạo lực học đường” trong học sinh các trường THCS.

³¹ **Thừa Thiên Huế** đã tổ chức Ngày hội “Nét đẹp thầy trò” từ cấp huyện đến cấp tỉnh với 17 đội dự thi; **Hải Phòng** đã tổ chức điểm Ngày hội tại quận Ngô Quyền.

³² **Hải Phòng** đã vận động xây tặng 02 nhà Khăn quàng đỏ, 07 khu vui chơi, 315 suất học bổng; các liên đội trên địa bàn đã trao tặng 26.836 suất quà và học bổng trị giá hơn 11 tỷ đồng cho thiếu nhi có hoàn cảnh khó khăn. **Tiền Giang** đã xây dựng và bàn giao 07 căn nhà khăn quàng đỏ, tổng trị giá 425 triệu đồng; trao 764 phần quà trị giá trên 300 triệu đồng, giúp đỡ 3.451 đội viên, học sinh khó khăn, trên 15.000 kg gạo trao cho 1.400 học sinh

³³ **Ninh Bình**, **Bắc Ninh**, **Đắk Nông** chỉ đạo các liên đội tiểu học, trung học cơ sở tổ chức chương trình phát thanh măng non theo chủ đề hằng tuần, hằng tháng; huyện **Châu Thành A**, tỉnh **Hậu Giang** tổ chức thi “Giọng nói phát thanh măng non” năm 2020; **Thanh Hóa** phối hợp với Bộ Giao thông vận tải, Tổng Công ty đường sắt Việt Nam tổ chức Hội thi tuyên truyền măng non thiếu nhi bảo vệ đường sắt năm 2019.

và trại hè cho thiếu nhi như: Chương trình “*Học kỳ quân đội*”, Chương trình “*Trải nghiệm quân ngũ*”,...³⁴

1.4. Tạo môi trường cho thiếu nhi thực hiện lời dạy “Giữ gìn vệ sinh thật tốt”

Các hoạt động tạo môi trường để thiếu nhi rèn luyện ý thức và thói quen giữ gìn vệ sinh cá nhân, bảo vệ môi trường được chú trọng. Các liên đội thường xuyên trang bị kiến thức, kỹ năng sơ cấp cứu cơ bản trong nhà trường; hướng dẫn và tổ chức cho thiếu nhi xây dựng cảnh quan môi trường học đường xanh, sạch, đẹp; bảo vệ, trồng và chăm sóc cây xanh, vườn hoa, thảm cỏ trong trường học và ở cộng đồng³⁵. Hội đồng Đội Trung ương đã phối hợp với Tổng cục phòng, chống thiên tai và Quỹ Nhi đồng liên hiệp quốc tại Việt Nam (Unicef) tổ chức Cuộc thi “*Giải cứu trái đất - Trẻ em sáng tác nhân vật siêu anh hùng đẩy lùi thiên tai và biến đổi khí hậu*”³⁶

Hội đồng Đội Trung ương tiếp tục triển khai có hiệu quả nhiều chương trình về sức khỏe, môi trường thu hút đông đảo thiếu nhi tham gia như: Chương trình giáo dục về môi trường cho thiếu nhi với tên gọi “*Mizuiku - Em yêu nước sạch*” tại 04 tỉnh: Lạng Sơn, Quảng Nam, Đồng Nai, Bến Tre; Chương trình “*Ươm mầm xanh năm 2019*” được triển khai tại 11 tỉnh, thành phố³⁷. Cuộc thi vẽ tranh Ngày hội sắc màu 2019 với chủ đề “*Vì một Việt Nam xanh*” đã có 1,2 triệu bài dự thi đến từ 63 tỉnh, thành trên cả nước; Chương trình “*Thiếu nhi Việt Nam tìm hiểu và tuyên truyền về bảo vệ môi trường*” được triển khai tại 15 tỉnh, thành phố³⁸.

Thực hiện sự chỉ đạo của Chính phủ về việc tuyên truyền hạn chế sử dụng đồ nhựa, túi ni lông, Hội đồng Đội các cấp đã tích cực tuyên truyền về các hoạt động bảo vệ môi trường, chống rác thải nhựa, sử dụng các sản phẩm hữu cơ, thân thiện với môi trường. Xây dựng, hình thành thói quen không xả rác trong đội viên, học sinh với các hoạt động phong phú như: thi thời trang bằng các sản phẩm tái chế, làm các sản phẩm tái chế từ chai nhựa, túi ni lông, các buổi sinh hoạt ngoại khóa với chủ đề “*Nói không với rác thải nhựa*” được đông đảo thiếu nhi tham gia³⁹.

³⁴ **Thanh Hóa** tổ chức chương trình trại hè kỹ năng và học làm chiến sỹ với sự tham gia của 130 học viên. **Bình Dương** tổ chức chương trình Hội quân 10 năm “*Học kỳ trong quân đội*” và “*Trải nghiệm quân ngũ*” giai đoạn 2010 - 2019. Qua 10 năm, cấp tỉnh đã tổ chức được 13 lớp “*Học kỳ trong Quân đội*” với tổng số 1.471 em học sinh tham gia, cấp huyện tổ chức được 14 lớp “*Trải nghiệm Quân ngũ*” với tổng số 4.080 em học sinh tham gia; **Kon Tum** tổ chức Học kỳ quân đội với 240 em tham gia từ ngày 18 – 26/7/2020; **Đắk Lắk** tổ chức Học kỳ quân đội với chủ đề “*Đi để biết - Học để sống*” với 59 em tham gia; **Hậu Giang** tổ chức Học kỳ quân đội với 50 em tham gia; **Đồng Tháp** tổ chức trại hè “*Ước mơ hồng*” năm 2020 với hơn 200 thiếu nhi tham gia.

³⁵ Nhiều tỉnh, thành phố đã triển khai có hiệu quả phong trào trường em Xanh - Sạch - Đẹp như: Tuyên Quang, Bắc Giang, Nam Định, Thừa Thiên Huế, Gia Lai, Bến Tre...

³⁶ Thu hút hơn 10.000 bài dự thi của các em thiếu nhi tham gia.

³⁷ Chương trình Ươm mầm xanh đã trồng 33.000 cây xanh và xây dựng 11 điểm sinh hoạt vui chơi cho thanh thiếu nhi tại 10 tỉnh, thành phố gồm: Hà Nội, Quảng Ninh, Phú Thọ, Đà Nẵng, Quảng Nam, Đồng Nai, Bình Dương, Tây Ninh, Long An, Thành phố Hồ Chí Minh.

³⁸ Chương trình được triển khai điểm tại 15 tỉnh, thành phố: Hải Dương, Hà Nội, Nam Định, Thái Nguyên, Hải Phòng, Thanh Hóa, Nghệ An, Đắk Lắk, Khánh Hòa, Bình Định, Đà Nẵng, tp Hồ Chí Minh, Đồng Nai, Cần Thơ, An Giang và triển khai đồng loạt trên cả nước.

³⁹ Tiêu biểu như: Lào Cai, Bắc Giang, Hà Nội, Hải Dương, Nghệ An, Bình Định, Đắk Lắk, Gia Lai, Bình Dương, Vĩnh Long, An Giang, Bạc Liêu, Hậu Giang, Sóc Trăng...

Hội đồng Đội các cấp đã tăng cường chỉ đạo các Liên đội đẩy mạnh các hoạt động truyền thông cho thiếu nhi về tác hại của ma túy, bia rượu, các chất kích thích và tệ nạn xã hội; triển khai các chương trình giáo dục giới tính, chăm sóc, giáo dục sức khỏe sinh sản, phòng chống HIV/AIDS trong thiếu nhi thông qua việc phát huy vai trò, hoạt động của các câu lạc bộ “*Phóng viên nhỏ*”; “*Đội tuyên truyền măng non*”, “*Đội sao đỏ*”....

Trước tình hình dịch bệnh Covid-19 kéo dài, ảnh hưởng tới việc học tập và sinh hoạt của đội viên, thiếu niên, nhi đồng và các tổ chức Đội, Hội đồng Đội Trung ương đã chỉ đạo Hội đồng Đội các tỉnh, thành phố tăng cường các hoạt động tuyên truyền phòng chống dịch bệnh, giữ gìn vệ sinh cá nhân, vệ sinh trường lớp trong thiếu nhi, tăng cường các hoạt động tuyên truyền về phòng, chống dịch Covid-19, chương trình đã thu được nhiều kết quả đáng khích lệ.

Hội đồng Đội Trung ương đã tổ chức nhiều chương trình, hoạt động phù hợp, nhằm giáo dục, bảo vệ, chăm sóc cho thiếu niên nhi đồng và nhận được sự hưởng ứng, lan tỏa mạnh mẽ trong các cấp bộ Đội, cụ thể như: Tổ chức chương trình trao tặng khẩu trang vải kháng khuẩn và dung dịch rửa tay kháng khuẩn cho học sinh và giáo viên 15 trường tiểu học khó khăn trên địa bàn tỉnh Vĩnh Phúc, Quảng Nam, Sóc Trăng⁴⁰; triển khai “*Ngày hội sắc màu*” năm 2020 với chủ đề “*Bảo vệ sức khỏe và phòng, chống dịch bệnh Covid-19*” với hình thức vẽ tranh trực tuyến dành cho thiếu nhi từ ngày 18/3 đến ngày 14/4/2020⁴¹; tổ chức cuộc thi “*Nét chữ từ trái tim*” với hình thức trực tuyến cho các em học sinh tiểu học và trung học cơ sở từ 01/4 đến 14/4/2020, giúp các em luyện chữ trong thời gian nghỉ học ở nhà, qua đó ca ngợi những hình ảnh đẹp, lòng biết ơn, sự tri ân với các lực lượng xã hội đang làm nhiệm vụ nơi tuyến đầu bảo vệ sức khỏe nhân dân, phòng chống dịch bệnh Covid-19⁴²; triển khai chương trình “*Triệu ly sữa*” và “*Hành trình của những cuốn sách*” giúp trẻ em có hoàn cảnh khó khăn trong dịch Covid-19⁴³; triển khai Chương trình “*Thiếu nhi Việt Nam - Vui khỏe an toàn đánh tan Covid - 19*” từ tháng 5 - tháng 9/2020⁴⁴.

Hội đồng Đội các tỉnh, thành phố đã chỉ đạo các Liên đội chú trọng tổ chức các hoạt động tuyên truyền cách phòng tránh dịch bệnh thông qua các buổi truyền thông trực tiếp và các buổi truyền thông gián tiếp thông qua các trang mạng xã hội, các buổi học trực tuyến, thường xuyên kiểm tra sức khỏe và tiến hành đo thân nhiệt cho toàn thể học sinh và giáo viên sau thời gian dài nghỉ

⁴⁰ Kết quả đã trao tặng 15.041 chiếc khẩu trang và 3.300 lít dung dịch sát khuẩn với tổng trị giá hơn 400 triệu đồng.

⁴¹ Theo đó các em thiếu nhi vẽ tranh, chụp và gửi tác phẩm dự thi của mình vào trang website ngayhoisacmau.colokit.com. Kết thúc cuộc thi, Ban Tổ chức đã nhận được gần 120.000 tác phẩm dự thi và đã trao 43 giải thưởng tới các thí sinh đạt giải.

⁴² Kết thúc cuộc thi, Ban Tổ chức đã nhận được 95.126 bài dự thi của các em gửi về. Ban Tổ chức đã trao 120 giải cho 02 khối tiểu học và trung học cơ sở sau khi kết thúc 02 tuần thi.

⁴³ Kết quả từ ngày 22/4 - 25/6/2020 đã có 34/63 tỉnh, thành phố được hỗ trợ; số thiếu nhi được hỗ trợ: 312.762 em; số hộp/chai sữa hỗ trợ: 652.353 hộp; số sách, báo hỗ trợ: 60.000 cuốn. Ngoài ra còn tặng nhiều vật dụng, nhu yếu phẩm, đồ dùng học tập,...

⁴⁴ Chương trình đã xây dựng và phát hành được 03 clip phát trên các trang mạng xã hội về kỹ năng thực hành xã hội, phòng chống xâm hại, tai nạn, thương tích cho thiếu nhi tại gia đình, cộng đồng và trên mạng internet trong giai đoạn cách ly xã hội do dịch Covid - 19; giáo dục kiến thức về dinh dưỡng, vệ sinh môi trường, tự chăm sóc bản thân khi ở nhà. Hướng dẫn thiếu nhi xây dựng, thể hiện thái độ tích cực, chủ động trong bảo vệ sức khỏe bản thân, gia đình và cộng đồng; tuyên truyền, hướng dẫn, tổ chức để thiếu nhi thể hiện tình cảm, lòng biết ơn và nói lời cảm ơn đến Chính phủ, các cấp, các ngành, các cá nhân đã tham gia phòng, chống Covid - 19.

dịch, đảm bảo an toàn khi học sinh trở lại trường; tích cực phát huy vai trò của đội “*tuyên truyền măng non*”, chú trọng chuyên mục “*phát thanh măng non*” tại Liên đội, tập trung công tác tuyên truyền phòng, chống dịch Covid-19 cho các em đội viên, thiếu niên nhi đồng tại đơn vị⁴⁵. Ngoài ra, Hội đồng Đội các tỉnh, thành phố còn huy động các nguồn lực tổ chức Chương trình “*San sẻ yêu thương*”, hỗ trợ quà, sữa, nhu yếu phẩm cho thiếu nhi có hoàn cảnh khó khăn, gia đình bị ảnh hưởng do dịch bệnh Covid-19, nước rửa tay, bồn rửa tay sát khuẩn tại các Liên đội khi đón học sinh sau kỳ nghỉ chống dịch⁴⁶.

1.5. Tạo môi trường cho thiếu nhi thực hiện lời dạy “*Khiêm tốn, thật thà, dũng cảm*”

Hoạt động tuyên truyền, giáo dục cho đội viên thực hiện có hiệu quả lời dạy “*Khiêm tốn, thật thà, dũng cảm*” được các cơ sở Đội triển khai với nhiều cách làm thiết thực, phù hợp như: Tổ chức các buổi sinh hoạt liên đội dưới cờ với chủ đề “*Mỗi tuần một câu chuyện đẹp, một cuốn sách hay, một tấm gương sáng*”; tổ chức sinh hoạt chuyên đề “*Nói lời hay, làm việc tốt*”⁴⁷ góp phần định hướng những giá trị tốt đẹp cho thiếu nhi như: Giáo dục đạo đức, lối sống, nâng cao ý thức xã hội, cộng đồng; lễ phép, hiếu thảo với ông bà, cha mẹ; hòa nhã, thân ái với bạn bè, giúp đỡ nhau cùng tiến bộ ...

Các hình thức giáo dục về đức tính khiêm tốn, thật thà, dũng cảm trong thiếu nhi được tổ chức Đội các cấp triển khai đa dạng thông qua các kênh truyền thông trực tuyến, sách báo và các tác phẩm văn học nhằm góp phần tạo ra môi trường văn hoá, giúp thiếu nhi hình thành các giá trị nhân cách tốt đẹp, bồi dưỡng ước mơ, khát vọng vươn lên trong cuộc sống, tính trung thực trong học tập, sinh hoạt thông qua việc đẩy mạnh giới thiệu các gương điển hình tiên tiến, giúp thiếu nhi phân biệt và tránh xa cái xấu, cái phản giáo dục. Công tác động viên, khen thưởng các gương thiếu nhi có thành tích tốt trong học tập, rèn luyện, vượt khó vươn lên trong học tập, rèn luyện được chú trọng. Trong học năm học vừa qua, Hội đồng Đội các cấp đã tuyên dương các gương đội viên, thiếu nhi

⁴⁵ **Bắc Giang** thiết kế gần 200 poster tuyên truyền phòng chống dịch bệnh trên website, các trang mạng xã hội; 100% Đoàn cấp xã phối hợp với đài truyền thanh xã phát đi các bản tin, tuyên truyền liên tục Chi thị của Thủ tướng Chính phủ, văn bản chỉ đạo của UBND tỉnh Bắc Giang. **Bình Thuận** triển khai cuộc thi trực tuyến tìm hiểu và phòng chống dịch bệnh Covid -19 thu hút 37.521 thiếu nhi tham gia. Các cơ sở Đội tiếp tục duy trì và phát huy hiệu quả hoạt động của 383 đội tuyên truyền măng non và 133 câu lạc bộ văn nghệ, văn hóa, đội phát thanh măng non với sự tham gia của 15.880 thiếu nhi. **Khánh Hòa** tổ chức tập huấn công tác phòng, chống dịch bệnh Covid-19 cho hơn 100 cán bộ Đoàn, cán bộ phụ trách thiếu nhi, giáo viên làm Tổng phụ trách đội trên địa bàn tỉnh.

⁴⁶ **Quảng Trị** vận động nguồn lực phát 5.000 khẩu trang miễn phí cho đội viên thiếu nhi khi quay trở lại trường; xây dựng và bàn giao 86 công trình bồn tay cho thiếu nhi; vận động trao tặng 5.000 quyển sách, 8500 hộp sữa cho thiếu nhi bị ảnh hưởng bởi Covid - 19. **Thừa Thiên Huế** Các Liên đội trong toàn tỉnh đã tích cực vận động các tổ chức, cá nhân đóng góp tính tổng giá trị được 1,2 tỷ đồng giúp đỡ các em. **Đắk Lắk** toàn tỉnh triển khai hỗ trợ được 600 lít nước rửa tay, 1.750 suất quà nhu yếu phẩm. **Quảng Nam** các em học sinh, các Tổng phụ trách tham gia làm khẩu trang, kính chắn giọt bắn chống Covid, kết quả đã có 100 khẩu trang, hơn 1500 kính chắn giọt bắn...

⁴⁷ Tỉnh **Quảng Nam**, các liên đội đồng loạt tổ chức sinh hoạt chuyên đề thu hút hơn 30.000 đội viên, thiếu niên tham gia; **Thái Nguyên** tổ chức cuộc thi ảnh, video, viết cảm nhận, vẽ tranh hưởng ứng Cuộc vận động “*Mỗi tuần một câu chuyện đẹp, một tấm gương sáng, một cuốn sách hay*”; **Đà Nẵng** tổ chức cuộc thi “*Mỗi tuần một câu chuyện đẹp, một tấm gương sáng, một cuốn sách hay*” thu hút 1000 tác phẩm tham gia...

làm được nhiều việc tốt như: nhặt được của rơi trả lại người mất, giúp bạn trong học tập, hướng dẫn bạn bè học tập rèn luyện, dũng cảm cứu đuối⁴⁸...

2. Công tác xây dựng Đội

2.1. Công tác nhi đồng

Ngay từ đầu năm học, công tác nhi đồng được các liên đội tiểu học triển khai với việc thành lập các Sao nhi đồng, đặt tên Sao nhi đồng; phân công các đội viên lớn phụ trách Sao nhi đồng. Việc sinh hoạt Sao nhi đồng, lớp nhi đồng được các Liên đội tổ chức theo chủ đề, chủ điểm hằng tuần, hằng tháng với phương châm “*Học mà chơi - Chơi mà học*” giúp các em làm quen với các hoạt động sinh hoạt tập thể và phát triển toàn diện.

Hình thức sinh hoạt Sao nhi đồng tiếp tục được đổi mới, đa dạng, phát huy tính được tính chủ động của nhi đồng như: Mô hình “*Sao tự quản*”, “*Sao nhi đồng chăm ngoan*”...; Qua hoạt động Sao Nhi đồng các em được giáo dục toàn diện, góp phần nâng cao chất lượng hoạt động Đội trong các nhà trường, giúp các em thêm yêu và gắn bó với tổ chức Đội TNTP Hồ Chí Minh. Các cuộc thi, hội thi “*Phụ trách Sao giỏi*”, “*Sao nhi đồng chăm ngoan*”, “*Búp măng xinh*”... tiếp tục được Hội đồng Đội các tỉnh, thành phố duy trì hiệu quả⁴⁹.

Việc triển khai Chương trình “*Dự bị đội viên*” được các liên đội tiểu học thực hiện nghiêm túc, đảm bảo theo các tiêu chí rèn luyện. Theo báo cáo số liệu của các tỉnh, thành phố, đã có hơn 4 triệu nhi đồng đăng ký rèn luyện (tăng 8% so với năm học trước), trong đó có 3,02 triệu em được công nhận hoàn thành Chương trình dự bị đội viên (tăng 20% so với năm học trước)⁵⁰.

2.2. Công tác đội viên

Việc triển khai Chương trình “*Rèn luyện đội viên*” giai đoạn 2018 - 2022 trong các liên đội được Hội đồng Đội các cấp chú trọng. Trong năm học qua, Hội đồng Đội các cấp đã chủ động tổ chức các đợt tập huấn cho đội ngũ cán bộ chỉ huy Đội và cán bộ phụ trách thiếu nhi về nội dung, hình thức triển khai Chương trình rèn luyện đội viên giai đoạn 2018 - 2022; tham mưu lồng ghép, tích hợp Chương trình rèn luyện đội viên với các hoạt động ngoài giờ lên lớp trong nhà trường, đảm bảo theo chương trình đề ra. Trong năm học 2019 - 2020, đã có gần 7,5 triệu đội viên đăng ký thực hiện chương trình “*Rèn luyện đội viên*”, trong đó 6,01 triệu em hoàn thành chương trình theo các hạng.

Công tác bồi dưỡng, kết nạp đội viên mới được Hội đồng Đội các tỉnh, thành phố quan tâm triển khai thực hiện với việc tổ chức các phong trào thi đua trong đội viên, thiếu niên, nhi đồng nhân các ngày lễ lớn nhằm tạo môi trường cho các em phấn đấu, rèn luyện. Hình thức tổ chức kết nạp đội viên mới được

⁴⁸ Lạng Sơn tuyên dương 425 em đội viên nhặt được của rơi trả lại người mất, giúp bạn trong học tập. Thành phố Hồ Chí Minh tuyên dương 87.035 gương đội viên “*Làm nghìn việc tốt*”. Long An tổ chức tuyên dương trên 145 em học sinh có những việc làm tốt, việc làm thiết thực trong giúp đỡ bạn bè vượt khó, nhặt và trả lại của rơi. Tiền Giang đã tuyên dương 676 đội viên, học sinh, nhặt của rơi trả lại người bị mất. Sóc Trăng tuyên dương 500 đội viên đã nhặt được của rơi và trao trả lại người bị mất.

⁴⁹ Tiêu biểu như: Bắc Ninh tổ chức Hội thi “Hội thi Phụ trách Sao giỏi – Sao nhi đồng chăm ngoan tỉnh Bắc Ninh năm 2020” với hơn 100 đội viên tham gia; Bình Thuận tổ chức Trại hè Thiếu nhi và Hội thi nghi thức - Chỉ huy Đội giỏi - Phụ trách Sao giỏi với sự tham gia của 9 huyện, thị xã, thành phố.

⁵⁰ Năm học 2018-2019 có gần 3,5 triệu em đăng ký rèn luyện, trong đó gần 2,5 triệu em được công nhận hoàn thành Chương trình dự bị đội viên.

các liên đội tổ chức với nhiều hình thức phong phú như: tổ chức Lễ kết nạp đội viên tại các khu di tích lịch sử, cách mạng của địa phương; tổ chức nhân các ngày lễ lớn của địa phương. Năm học qua, cả nước đã kết nạp được 1.400.401 đội viên mới (tăng 11,3% so với năm học trước)⁵¹. Công tác phân loại đội viên lớn, bàn giao đội viên đã trưởng thành cho đoàn tiếp tục bồi dưỡng, phát triển đoàn viên tiếp tục được các cấp bộ Đội chú trọng triển khai thực hiện.

2.3. Công tác xây dựng Ban Chỉ huy Đội

Công tác tập huấn kỹ năng, nghiệp vụ và phương pháp hoạt động Đội cho Ban Chỉ huy Liên - Chi đội tiếp tục được quan tâm. Nhiều tỉnh đã tổ chức được trại huấn luyện kỹ năng công tác Đội cho đội ngũ cán bộ chỉ huy Đội⁵².

Các hoạt động phát huy vai trò tự nguyện, tự quản, chủ động, sáng tạo trong các hoạt động Đội của đội ngũ cán bộ chỉ huy Đội được Hội đồng Đội các cấp quan tâm đẩy mạnh; công tác tuyên dương, khen thưởng, nhân rộng các gương Chỉ huy Đội giỏi thông qua các cuộc thi, giải thưởng như “Chỉ huy Đội giỏi”, “Lãnh đạo trẻ tương lai”... tiếp tục được duy trì góp phần tạo động lực cho các em tích cực tham gia và cống hiến công tác Đội và phong trào thiếu nhi⁵³. Trong năm học, Hội đồng Đội Trung ương đã xét chọn và trao giải thưởng Kim Đồng cho 106 em là đội viên, cán bộ chỉ huy Đội xuất sắc năm học 2019 - 2020.

2.4. Công tác xây dựng liên đội, chi đội

Việc tổ chức Đại hội chi đội, liên đội được Hội đồng Đội các tỉnh, thành phố đã chỉ đạo các cấp bộ Đội hướng dẫn các Liên đội, Chi đội tổ chức đảm bảo theo đúng nội dung, hình thức được quy định trong Điều lệ và Nghị thức Đội TNTP Hồ Chí Minh. Trong năm học, Hội đồng Đội Trung ương đã ban hành văn bản lưu ý một số nội dung trong tổ chức Đại hội Đội, trong đó hướng dẫn thống nhất về nội dung chương trình, phong trang trí và công tác nhân sự của Đại hội. Nhiều tỉnh, thành phố đã tập trung chỉ đạo tổ chức Đại hội điểm để tạo mẫu, rút kinh nghiệm trước khi tiến hành tổ chức Đại hội đồng loạt ở các cơ sở Đội.

Hoạt động của các “Đội Nghi lễ”, các nhóm nòng cốt để hướng dẫn thực hành Nghị thức Đội cho đội viên được các cấp bộ Đội chú trọng triển khai có hiệu quả. Nhiều tỉnh, thành phố đã tổ chức thành công Hội thi Nghị thức Đội giỏi các cấp nhằm củng cố và chuẩn hóa Nghị thức Đội cho đội viên nhằm giáo dục thiếu nhi tính kỷ luật, tác phong chuẩn mực của người đội viên Đội thiếu niên tiền phong Hồ Chí Minh⁵⁴.

Cuộc vận động xây dựng “Chi đội 3 tốt”, “Liên đội 3 tốt” trong các trường tiểu học, trung học cơ sở tiếp tục được triển khai hiệu quả. Các Liên đội thường

⁵¹ Năm học 2018-2019 cả nước đã kết nạp được 1.257.959 đội viên mới.

⁵² Thái Nguyên tổ chức Hội nghị trực tuyến tập huấn Quyền trẻ em và kỹ năng nghiệp vụ cho 2.500 cán bộ phụ trách thiếu nhi và Chỉ huy Đội, thiếu nhi nòng cốt tại 88 điểm cầu trên địa bàn tỉnh. Tây Ninh tổ chức tập huấn chỉ huy Đội TNTP Hồ Chí Minh “Kim Đồng – Khóa 6” năm 2020 cho 230 học viên; Bình Dương tổ chức trại huấn luyện cán bộ chỉ huy Đội và nâng cao năng lực thực hiện quyền trẻ em cho 180 em.

⁵³ Hải Dương tổ chức tuyên dương, khen thưởng, nhân rộng các gương điển hình Chỉ huy Đội giỏi như “Lãnh đạo trẻ tương lai”. Vĩnh Long tổ chức tuyên dương, khen thưởng, nhân rộng các gương điển hình Chỉ huy Đội giỏi thông qua cuộc thi “Chỉ huy Đội giỏi”; Thành phố Hồ Chí Minh tổ chức tuyên dương 48 liên đội trường xuất sắc toàn thành phố năm 2020.

⁵⁴ Bắc Giang tổ chức Hội thi “Nghị thức Đội giỏi” năm 2020 với 10 chỉ huy Đội xuất sắc đại diện cho 10 huyện tham gia; Yên Bái tổ chức Liên hoan “Nghị thức Đội” năm 2020 thông qua hình thức trực tuyến với 9 huyện, thị tham gia.

xuyên tổ chức sinh hoạt Đội theo từng chủ đề, chủ điểm tuần, tháng tạo sân chơi bổ ích cho các em đội viên, nhi đồng⁵⁵. Các hoạt động ngoại khóa, hoạt động trải nghiệm tiếp tục được tăng cường; công tác phối hợp với ngành giáo dục và đào tạo bố trí đủ thời lượng cho công tác Đội trong các trường học, thúc đẩy hoạt động tự quản của các liên đội, chi đội và của chính đội viên; nâng cao vai trò của Ban phụ trách Đội trong trường học được đẩy mạnh.

2.5. Công tác thiếu nhi ở địa bàn dân cư

Công tác tổ chức tập huấn, hỗ trợ, phát huy vai trò của cán bộ làm công tác thiếu nhi ở địa bàn dân cư trong công tác bảo vệ, chăm sóc và giáo dục thiếu nhi như phòng chống đuối nước, tai nạn thương tích trẻ em, bạo lực học đường, xâm hại trẻ em được các cấp bộ Đội quan tâm thực hiện...; các hình thức sinh hoạt Đội ở địa bàn dân cư như: Câu lạc bộ sở thích, Lớp học tình thương, Đội tuyên truyền măng non... tiếp tục duy trì và nhân rộng.

Hoạt động của hệ thống các Cung, Nhà Thiếu nhi, Trung tâm hướng dẫn hoạt động Thanh thiếu nhi các tỉnh, thành phố tiếp tục được triển khai hiệu quả, có tính lan tỏa rộng khắp; các lớp năng khiếu như: Thể dục nhịp điệu, Aerobic, thanh nhạc, Đàn Organ, Đàn Guitar, vẽ, võ Vovinam, Taekwondo, lớp kỹ năng sống... thu hút đông đảo thiếu nhi tham gia; các chương trình trải nghiệm, dã ngoại, các lớp học bơi miễn phí cho các em thiếu nhi có hoàn cảnh đặc biệt khó khăn; các hoạt động giao lưu, đưa sân chơi lưu động đến với thiếu nhi vùng sâu, vùng xa, vùng dân tộc miền núi, biên giới, hải đảo được các Nhà thiếu nhi quan tâm triển khai thực hiện⁵⁶. Bên cạnh đó Nhà thiếu nhi các cấp đã chủ động, tích cực tham mưu cho các cấp chính quyền đầu tư xây dựng mới, sửa chữa, nâng cấp và tổ chức sử dụng hiệu quả các điểm sinh hoạt, vui chơi cho thiếu nhi; tích cực huy động các nguồn lực xã hội phục vụ công tác chăm sóc, giáo dục thiếu nhi và tổ chức các sân chơi cho thiếu nhi ở cơ sở. Hệ thống các Cung, Nhà Thiếu nhi, Trung tâm hướng dẫn hoạt động Thanh thiếu nhi các tỉnh, thành phố thường xuyên tổ chức các hoạt động tập huấn cho các em trong Ban Chỉ huy Liên đội, nội dung tập huấn tập trung vào các kỹ năng như: Kỹ năng phòng chống tai nạn thương tích, kỹ năng bơi lội và sơ cấp cứu khi bị đuối nước, kỹ năng sử dụng mạng xã hội an toàn, kỹ năng trẻ em tham gia vào các vấn đề của trẻ em,... Nhìn chung, các Cung, Nhà Thiếu nhi, Trung tâm hướng dẫn hoạt động Thanh thiếu nhi trên cả nước đã phát huy tốt vai trò của mình trong công tác hỗ trợ tập huấn kỹ năng, nghiệp vụ cho đội ngũ cán bộ phụ trách thiếu nhi.

⁵⁵ **Thành phố Hồ Chí Minh** triển khai các đợt sinh hoạt chi đội, lớp nhi đồng chủ điểm: tháng 10 năm 2019 với chủ đề “Noi gương anh Lý Tự Trọng” nhân kỷ niệm 105 năm Ngày sinh anh Lý Tự Trọng (20/10/1914 – 20/10/2020); tháng 02/2020 và tháng 3/2020 với chủ đề “Em là mầm non của Đảng” nhân kỷ niệm 90 năm Ngày thành lập Đảng Cộng sản Việt Nam (03/2/1930 – 03/2/2020); tháng 4/2020 và tháng 5/2020 với chủ đề “Đội ta lớn lên cùng đất nước” nhân kỷ niệm 45 năm Ngày giải phóng miền Nam, thống nhất đất nước (30/4/1975 – 30/4/2020), 130 năm Ngày sinh Chủ tịch Hồ Chí Minh (19/5/1890 – 19/5/2020), 79 năm Ngày thành lập Đội Thiếu niên tiền phong Hồ Chí Minh (15/5/1941 – 15/5/2020).

⁵⁶ **Ninh Bình** tổ chức chiêu sinh các lớp năng khiếu như võ thuật, bơi lội, hát, hội họa thu hút trên 8.000 lượt đội viên, thiếu nhi tham gia; tổ chức 15 khóa giáo dục kỹ năng sống “Học làm người có ích” thu hút trên 400 thanh, thiếu nhi tham gia, tổ chức trên 20 chương trình trải nghiệm, dã ngoại cho hơn 2000 em đội viên, thiếu nhi, 20 lớp học bơi miễn phí cho các em thiếu nhi có hoàn cảnh đặc biệt khó khăn,... **Sóc Trăng** hiện có 20 CLB và khoảng 500 thành viên tham gia sinh hoạt trong CLB tại nhà thiếu nhi, có trên 100 lớp năng khiếu, với 25 cộng tác viên tham gia giảng dạy và trên 1.000 lượt thiếu nhi theo học.

Hội đồng Đội Trung ương đã triển khai việc rà soát đánh giá xây dựng dự thảo Hướng dẫn kiện toàn, nâng cao chất lượng Hội đồng Đội cấp xã và hoạt động thiếu nhi ở địa bàn dân cư.

3. Công tác xây dựng đội ngũ cán bộ phụ trách thiếu nhi

Công tác xây dựng đội ngũ cán bộ phụ trách thiếu nhi được các tỉnh, thành phố triển khai với các hình thức cụ thể như: tổ chức các lớp bồi dưỡng tập huấn kỹ năng, nghiệp vụ cho giáo viên làm Tổng phụ trách Đội trong trường học, trang bị, hướng dẫn kỹ năng của người chỉ huy Đội Thiếu niên tiên phong Hồ Chí Minh; thực hiện đội hình đội ngũ của đội; kỹ năng thiết kế hoạt động thiếu nhi, phương pháp dàn dựng, sáng tác múa hát thiếu nhi; hướng dẫn triển khai Chương trình rèn luyện đội viên; tiếp tục xây dựng và phát huy hiệu quả hoạt động của các câu lạc bộ “*Phụ trách thiếu nhi*”, Câu lạc bộ “*Phụ trách giỏi*”, “*Khăn hồng tình nguyện*”, mô hình “*Liên đội phụ trách*”. Nhiều tỉnh, thành phố đã tổ chức thành công trại huấn luyện phụ trách Đội cấp tỉnh nhằm kịp thời cập nhật các kỹ năng, nghiệp vụ cho cán bộ làm công tác Đội, giáo viên làm tổng phụ trách Đội ở cơ sở⁵⁷. Hội đồng Huấn luyện Trung ương đã phối hợp với Tỉnh đoàn, Hội đồng Đội tỉnh Hà Nam, Trung tâm hoạt động Thanh thiếu niên tỉnh Hà Nam tổ chức khai mạc Trại huấn luyện Kim Đồng toàn quốc năm 2020 từ ngày 18/7 - 24/7/2020⁵⁸.

Năm học 2019-2020, đội ngũ giáo viên làm Tổng phụ trách Đội, cán bộ làm công tác thiếu nhi trên cả nước nhìn chung có tinh thần trách nhiệm, nhiệt tình trong công tác, sáng tạo và yêu nghề, chịu khó học hỏi, nghiên cứu và ứng dụng hiệu quả các mô hình mới trong công tác Đội và phong trào thiếu nhi của đơn vị mình. Các cấp ủy, lãnh đạo đơn vị, địa phương luôn quan tâm, tạo điều kiện cho lực lượng giáo viên làm Tổng phụ trách Đội, cán bộ làm công tác thiếu nhi hoạt động hiệu quả. Bên cạnh đó, còn thể hiện tốt vai trò phối hợp với các ban, ngành, đoàn thể; Hội đồng Đội các xã, phường, thị trấn; các tổ chức, cá nhân trong và ngoài nhà trường để triển khai, tổ chức tốt các hoạt động tại liên đội. Đội ngũ phụ trách thiếu nhi và giáo viên làm Tổng phụ trách Đội ngày càng khẳng định vị trí, vai trò trong công tác chăm sóc, giáo dục thiếu nhi; kỹ năng, nghiệp vụ, chuyên môn ngày càng vững vàng. Từ đó, công tác Đội và phong trào thiếu nhi ngày càng phát triển.

Nhằm tuyên dương và ghi nhận những đóng góp của các gương giáo viên làm tổng phụ trách Đội tiêu biểu, nhiều tỉnh, thành phố đã tổ chức các giải thưởng tuyên dương giáo viên làm tổng phụ trách Đội giỏi⁵⁹. Hội đồng Đội

⁵⁷ Hà Nội, Hải Phòng, thành phố Hồ Chí Minh và nhiều tỉnh thành tổ chức thành công Trại huấn luyện cho cán bộ phụ trách thiếu nhi.

⁵⁸ Trại huấn luyện Kim Đồng toàn quốc năm 2020 gồm 136 trại sinh là thành viên Hội đồng Huấn luyện cấp tỉnh, cán bộ chuyên trách Ban Thiếu nhi Trường học các tỉnh, thành Đoàn, cán bộ chuyên trách phụ trách công tác Đội cấp huyện trở lên, giáo viên kỹ năng các trường Đoàn, trường Đội, trung tâm huấn luyện cán bộ, nhà thiếu nhi của các tỉnh, thành phố, giáo viên làm Tổng phụ trách Đội đang công tác tại các liên đội trường học.

⁵⁹ Thái Nguyên tuyên dương 63 Nhà giáo trẻ tiêu biểu cấp tỉnh; 2/5 đại biểu đạt Nhà giáo trẻ tiêu biểu toàn quốc là Tổng phụ trách; tuyên dương Thanh niên tiên tiến làm theo lời Bác trong đó có 05 đại biểu là cán bộ Đội, giáo viên làm Tổng phụ trách; Hà Nội tiếp tục tham mưu Ban Thường vụ Đoàn tuyên dương danh hiệu Đoàn viên - giáo viên trẻ giỏi cho đội ngũ giáo viên làm Tổng phụ trách Đội nhân dịp kỷ niệm ngày Nhà giáo Việt Nam; Bình Dương tổ chức tuyên dương 84 gương giáo viên, giảng viên đạt danh hiệu “*Giáo viên, giảng viên trẻ tiêu biểu tỉnh Bình Dương*” năm 2019; Bạc Liêu tổ chức tuyên dương “*Nhà giáo tiêu biểu*”; Sóc Trăng đăng

Trung ương đã tổ chức xét chọn và trao giải thưởng “*Cánh én hồng*” năm 2020, tuyên dương 20 gương giáo viên làm Tổng phụ trách Đội tiêu biểu được nhận giải thưởng “*Cánh én hồng*” năm học 2019-2020.⁶⁰ Hội đồng Đội các cấp đã quan tâm tuyên dương, tôn vinh và nhân rộng các tấm gương phụ trách Đội nhiệt tình, yêu trẻ, có nhiều đóng góp đối với công tác Đội và phong trào thiếu nhi; chú trọng tới công tác phát triển Đảng và chăm lo quyền lợi chính trị cho đội ngũ phụ trách Đội.

Trong năm học, Hội đồng Đội Trung ương đã ban hành Công văn số 257-CV/HĐĐTW ngày 10/10/2019 về việc thực hiện đúng quy trình công tác cán bộ, trong đó quy định cụ thể về quy trình, thủ tục hiệp y chức danh Chủ tịch Hội đồng Đội, đảm bảo theo đúng quy định của Điều lệ Đội TNTP Hồ Chí Minh và Quy chế tổ chức, hoạt động của Hội đồng Đội TNTP Hồ Chí Minh. Việc thực hiện chế độ, chính sách đối với đội ngũ giáo viên làm Tổng phụ trách Đội cơ bản đảm bảo.

4. Công tác bảo vệ, chăm sóc, giáo dục thiếu niên, nhi đồng, triển khai thực hiện Luật trẻ em

Công tác tuyên truyền, triển khai Luật trẻ em và các văn bản quy phạm pháp luật liên quan đến trẻ em tiếp tục Hội đồng Đội các cấp đẩy mạnh. Việc thành lập các tổ, đội, nhóm nòng cốt kịp thời nắm bắt tình hình trẻ em tại địa phương, đơn vị được chú trọng; công tác phối hợp với các ngành liên quan trong xử lý, nắm bắt thông tin phản ánh từ Tổng đài điện thoại quốc gia bảo vệ trẻ em 111 được quan tâm, kịp thời lên tiếng bảo vệ trẻ em và kiến nghị xử lý các hành vi xâm hại quyền trẻ em; các cơ sở Đội tích cực phối hợp với ngành Lao động - Thương binh và Xã hội triển khai cuộc thi “*Tìm hiểu Tổng đài 111*” nhằm tạo ra sân chơi bổ ích cho trẻ em, tăng cường nhận thức của trẻ em trên toàn quốc về bảo vệ, phòng chống xâm hại trẻ em và hoạt động của Tổng đài điện thoại quốc gia bảo vệ trẻ em.

Nhằm tăng cường tuyên truyền về Luật trẻ em cho các em thiếu nhi, Hội đồng Đội Trung ương đã tham mưu Ban Bí thư Trung ương Đoàn ban hành Kế hoạch số 233-KH/TWĐTN-CTTN ngày 01/10/2019 triển khai cuộc thi tìm hiểu Luật trẻ em trực tuyến năm 2019 trong học sinh khối tiểu học và trung học cơ sở toàn quốc⁶¹ thu hút sự quan tâm của cộng đồng và đông đảo thiếu nhi tham gia⁶².

Việc triển khai các hình thức truyền thông mới trên các ứng dụng công nghệ thông tin đảm bảo an toàn, an ninh hiệu quả được các cấp bộ Đội quan tâm triển khai thực hiện. Nhân tháng hành động vì trẻ em năm 2020, Hội đồng Đội Trung ương đã xây dựng và triển khai bộ sản phẩm tuyên truyền với chủ đề “*Chung tay bảo vệ trẻ em, phòng, chống xâm hại trẻ em*” gồm 60 infographic về

cai tổ chức Liên hoan Giáo viên làm Tổng phụ trách Đội giỏi khu vực Đồng bằng Sông Cửu Long lần thứ X, năm 2019, tuyên dương 70 gương giáo viên làm tổng phụ trách Đội giỏi cấp khu vực.

⁶⁰ Tặng Bằng khen của Hội đồng Đội Trung ương cho 27 đồng chí Giáo viên làm Tổng phụ trách Đội tiêu biểu toàn quốc năm học 2019-2020.

⁶¹ Cuộc thi tìm hiểu Luật trẻ em trực tuyến được triển khai đầu tháng 11/2019 với sự tham gia tích cực của 63/63 tỉnh, thành phố với 246.320 thí sinh đăng ký và 171.558 thí sinh đã thi.

⁶² Do tình hình dịch bệnh covid 19 diễn biến phức tạp, cuộc thi hiện đang được lùi thời gian tổ chức vòng chung kết và trao giải sang quý III/2020.

các quyền và bổn phận của trẻ em; cách nhận diện hành vi xâm hại trẻ em và hướng dẫn cách phòng, chống xâm hại trẻ em trong các cấp bộ Đoàn, Đội đã tuyên truyền rộng rãi trên mạng xã hội, các diễn đàn dành cho cán bộ phụ trách đội và trẻ em⁶³.

Các hoạt động chăm lo cho thiếu nhi được Hội đồng Đội các cấp duy trì và triển khai hiệu quả, đặc biệt là trong các dịp như: Tết Trung thu, Tết Nguyên đán, Ngày Quốc tế thiếu nhi 1/6... 100% các cơ sở Đội đã tổ chức thăm hỏi, trao tặng các suất quà, học bổng hỗ trợ cho các em thiếu nhi có hoàn cảnh khó khăn; tổ chức chương trình Trung thu với chủ đề "*Vui hội Trăng rằm*"; tổ chức Ngày hội "*Thiếu nhi Việt Nam*"... thu hút đông đảo thiếu nhi tham gia. Dịp này, Hội đồng Đội Trung ương đã phối hợp với các đơn vị tổ chức chương trình "*Tết ấm cho em*", "*Lễ hội gói bánh chưng*"; Hành trình trung thu "*Trăng thu Tây Nguyên*"; Chương trình "*Thắp sáng ước mơ thiếu nhi Việt Nam*" với chủ đề "*Đêm thu cổ tích*"⁶⁴...

Công tác tập huấn nâng cao nhận thức cho các bộ phụ trách thiếu nhi và thiếu niên, nhi đồng về các chính sách, pháp luật liên quan đến trẻ em và thực hiện quyền trẻ em được các cấp bộ Đoàn, Hội, Đội triển khai có hiệu quả. Trong năm học, Hội đồng Đội Trung ương đã phối hợp với các đơn vị tổ chức các hội nghị tập huấn nâng cao năng lực về thực hiện quyền trẻ em, phát huy quyền tham gia của trẻ em vào các vấn đề trẻ em; xây dựng và vận hành mô hình Hội đồng trẻ em cho cán bộ phụ trách thiếu nhi các cấp⁶⁵.

Các hoạt động thúc đẩy quyền tham gia của trẻ em vào các vấn đề về trẻ em tiếp tục được Hội đồng Đội các tỉnh, thành phố chú trọng với việc xây dựng mô hình "*Hội đồng trẻ em*" cấp tỉnh, cấp huyện; trong năm học 2019 - 2020, cả nước đã xây dựng mới được 06 mô hình Hội đồng trẻ em cấp tỉnh⁶⁶. Tính đến

⁶³ Thực hiện Kế hoạch "Thiếu nhi Việt Nam - Vui khỏe an toàn đánh tan Covid-19", Hội đồng Đội Trung ương đã phối hợp với Báo Thiếu niên Tiền phong và Nhi đồng xây dựng và đăng tải trên các kênh thông tin truyền thông 03 video clip về kỹ năng sống cho trẻ em với 03 chủ đề: "Phòng chống xâm hại tình dục trẻ em - quy tắc 5 ngón tay"; "Bắt nạt học đường"; "Trẻ em vui khỏe, đánh tan covid-19".

⁶⁴ Chương trình "*Tết ấm cho em - Lễ hội gói bánh chưng*" được tổ chức tại xã Na Mèo, huyện Quan Sơn, tỉnh Thanh Hóa đã trao quà, học bổng cho thiếu nhi, khám bệnh và tư vấn cho người dân... trị giá hơn 1 tỷ đồng; Hành trình trung thu "*Trăng thu Tây Nguyên*" tổ chức tại 04 tỉnh: Kon Tum, Gia Lai, Đắk Nông, Đắk Lắk từ ngày 04-08/9/2019, trao tặng các suất học bổng, khăn quàng đỏ, bộ trống Đội, tủ sách Kim Đồng và các suất quà trị giá 650 triệu đồng. Chương trình "*Vui hội Trăng rằm*" tổ chức tại Tiền Giang; Chương trình Thắp sáng ước mơ thiếu nhi Việt Nam với chủ đề "*Đêm thu cổ tích*" tại Hà Nội vào ngày 13/9/2019, được truyền hình trực tiếp trên kênh VTV1, tặng quà và học bổng cho 100 em thiếu nhi vùng lũ, vùng đặc biệt khó khăn của các tỉnh Hà Tĩnh, Nghệ An, Thanh Hóa, Lạng Sơn, Bắc Kạn với tổng trị giá 100 triệu đồng.

⁶⁵ Tháng 7/2019, Hội đồng Đội Trung ương đã phối hợp với Học viện Thanh thiếu niên Việt Nam mở 01 lớp tập huấn cán bộ cho Chủ tịch và cán bộ được quy hoạch chức danh Chủ tịch Hội đồng Đội cấp tỉnh; 03 lớp bồi dưỡng kiến thức, kỹ năng, nghiệp vụ cho Chủ tịch Hội đồng Đội cấp huyện (03 miền) tại Thái Nguyên, Quảng Trị và Tây Ninh với các chuyên đề về thực hiện nhiệm vụ đại diện tiếng nói nguyện vọng trẻ em, quyền trẻ em...; Tháng 12/2019, phối hợp với Bộ Lao động, Thương binh và Xã hội tổ chức Hội nghị tập huấn nâng cao năng lực thực hiện quyền trẻ em cho đội ngũ cán bộ đoàn cấp tỉnh với hơn 100 đại biểu tại tỉnh Quảng Ninh với các chuyên đề: Giới thiệu chung về Luật trẻ em, quyền trẻ em; Hướng dẫn kỹ năng thực hiện quyền tham gia của trẻ em; Quy trình hỗ trợ, can thiệp trẻ em bị bạo lực, xâm hại; kỹ năng phòng chống xâm hại trẻ em; Giới thiệu về vai trò của Trung ương Đoàn TNCS Hồ Chí Minh trong thực hiện nhiệm vụ đại diện tiếng nói, nguyện vọng của trẻ em; Tháng 6/2020, phối hợp với tổ chức Plan International Việt Nam tổ chức 05 lớp tập huấn giảng viên nguồn về hướng dẫn xây dựng và vận hành mô hình Hội đồng trẻ em, phát huy quyền tham gia của trẻ em vào các vấn đề trẻ em tại 05 khu vực gồm: Hà Nội, Nghệ An, Đà Nẵng, Thành phố Hồ Chí Minh, Vĩnh Long với sự tham gia của gần 170 đại biểu đến từ 56 tỉnh, thành phố.

⁶⁶ Hà Giang, Lai Châu, Quảng Bình, Quảng Trị, Kon Tum, Đồng Nai và 06 mô hình Hội đồng trẻ em cấp huyện gồm: huyện Mèo Vạc, Xín Mần (tỉnh Hà Giang), huyện Mô Cày Nam, TP Bến Tre (tỉnh Bến Tre), huyện Tây Giang, Đại Lộc (Tỉnh Quảng Nam).

nay, cả nước đã thành lập được 14 mô hình Hội đồng trẻ em cấp tỉnh, 11 mô hình Hội đồng trẻ em cấp huyện⁶⁷. Hội đồng Đội Trung ương đã ban hành văn bản, chỉ đạo Hội đồng Đội các tỉnh, thành phố tiến hành đánh giá tổng kết việc triển khai thí điểm mô hình “Hội đồng trẻ em” tại địa phương, chuẩn bị các điều kiện tổ chức Hội nghị tổng kết thí điểm mô hình “Hội đồng trẻ em” giai đoạn 2017 - 2020.

Công tác thông tin báo cáo hàng tháng, hàng quý về tình hình trẻ em của các tỉnh, thành phố được quan tâm. Hoạt động tiếp nhận, tổng hợp ý kiến, kiến nghị của trẻ em, chuyển ý kiến, kiến nghị của trẻ em tới các cơ quan có thẩm quyền để giải quyết được các tỉnh chú trọng thực hiện. Qua theo dõi nắm bắt, 56/63 tỉnh, thành phố đã tổ chức được các buổi tiếp xúc, gặp gỡ giữa trẻ em với lãnh đạo Ủy ban nhân dân, Hội đồng nhân dân, văn phòng đại biểu Quốc hội; 54/63 tỉnh, thành phố thường xuyên gửi báo cáo hàng quý về việc nắm bắt tình hình trẻ em trong tỉnh⁶⁸. Trong năm học 2019 - 2020, Hội đồng Đội Trung ương đã tiếp nhận báo cáo của 54/63 tỉnh, thành phố với 269 vụ việc đuối nước, 85 vụ tai nạn thương tích và 126 vụ xâm hại trẻ em. Trong các vụ việc được báo cáo, tổ chức Đoàn, Đội đều có hoạt động cụ thể để bảo vệ, hỗ trợ trẻ em và gia đình các em.

Việc giám sát thực hiện quyền trẻ em, thực hiện nhiệm vụ đại diện tiếng nói, nguyện vọng của trẻ em được Hội đồng Đội Trung ương tập trung triển khai thực hiện. Trong năm học 2019-2020, thực hiện chuyên đề giám sát của Quốc hội về việc thực hiện chính sách, pháp luật phòng chống xâm hại trẻ em, Hội đồng Đội Trung ương đã tham mưu cho Ban Bí thư Trung ương Đoàn trực tiếp tổ chức giám sát và tham gia vào 34 đoàn giám sát việc thực hiện Luật trẻ em⁶⁹; tham gia đoàn giám sát của Quốc hội về việc thực hiện chính sách, pháp luật về phòng chống xâm hại trẻ em⁷⁰; tham gia đoàn giám sát của Ủy ban Kiểm tra Trung ương Đoàn về thực hiện chính sách, pháp luật phòng chống xâm hại trẻ em⁷¹; tham gia đoàn Giám sát của Trung ương Đoàn TNCS Hồ Chí Minh về việc triển khai thực hiện Luật trẻ em năm 2016 và công tác bảo vệ, chăm sóc, giáo dục trẻ em trên địa bàn⁷²; tham gia đoàn khảo sát, đánh giá giữa nhiệm kỳ triển khai thực hiện Nghị quyết Đại hội Đoàn toàn quốc lần thứ XI (2017-2022) về chuyên đề “*Vai trò của Đoàn trong tham gia phòng, chống đuối nước, tai nạn, thương tích và xâm hại trẻ em*”⁷³. Trong năm học, các tỉnh, thành phố đã chủ động phối hợp với các đơn vị liên quan tổ chức các đoàn

⁶⁷ 14 tỉnh đã thành lập mô hình Hội đồng trẻ em cấp tỉnh gồm: Yên Bái, Hà Giang, Lai Châu, Quảng Ninh, Hà Nội, Quảng Bình, Quảng Trị, Bình Định, Kon Tum, Đà Nẵng, TP Hồ Chí Minh, Bến Tre, An Giang, Đồng Nai; 04 tỉnh đã thành lập được 11 Hội đồng trẻ em cấp huyện gồm: Thành phố Lạng Sơn, huyện Hữu Lũng (Lạng Sơn); thành phố Tam Kỳ, huyện Điện Bàn, huyện Nông Sơn, huyện Tây Giang, huyện Đại Lộc (Quảng Nam); huyện Mèo Vạc, huyện Xín Mần (Hà Giang); TP Bến Tre, huyện Mỏ Cày Nam (tỉnh Bến Tre).

⁶⁸ Các đơn vị không thường xuyên gửi báo cáo về Trung ương là: Vĩnh Phúc, Thái Bình, Đắk Nông, thành phố Hồ Chí Minh, Trà Vinh, Sóc Trăng, Bến tre, Cần Thơ, Kiên Giang. Năm học 2018-2019 cả nước đã có 50/63 tỉnh, thành phố tham mưu được lãnh đạo tỉnh, thành phố gặp mặt, đối thoại với thiếu nhi, 51/63 tỉnh, thành phố duy trì thường xuyên việc tổng hợp tình hình trẻ em, ý kiến, kiến nghị, nguyện vọng của trẻ em theo các quý và năm.

⁶⁹ Giám sát UBND các tỉnh, thành phố Bắc Kạn, Kon Tum, Cần Thơ, Thanh Hóa

⁷⁰ Tại các tỉnh, thành phố: Nghệ An, Lào Cai, Lạng Sơn, Phú Thọ, Đắk Lắk, Đà Nẵng.

⁷¹ Tại các tỉnh, thành phố: Hà Giang, Hòa Bình, Nam Định, Hà Tĩnh, Bình Định, Phú Yên, Trà Vinh, Kiên Giang

⁷² Tại các tỉnh, thành phố: Cần Thơ, Thanh Hóa.

⁷³ Tại các tỉnh: Lạng Sơn, Quảng Trị, Hậu Giang

giám sát việc thực hiện quyền trẻ em, kịp thời nắm bắt thực tiễn triển khai tại cơ sở, ghi nhận và nhân rộng những cách làm hay, sáng tạo, hiệu quả trong thực hiện Luật trẻ em⁷⁴. Một số tỉnh, thành phố đã chủ động phối hợp với ngành giáo dục tổ chức lồng ghép việc kiểm tra, giám sát thực hiện Luật trẻ em, thực hiện quyền trẻ em trong các đợt kiểm tra công tác Đội và phong trào thiếu nhi trong năm học.

Thực hiện 02 chỉ tiêu của Đại hội đoàn toàn quốc lần thứ XI về “*Hỗ trợ, giúp đỡ 1,5 triệu thiếu nhi có hoàn cảnh khó khăn*” và “*Xây dựng mới tại mỗi xã, phường, thị trấn ít nhất 01 điểm sinh hoạt, vui chơi cho thanh thiếu nhi*”, các tỉnh, thành phố đã tích cực tham mưu với cấp ủy, chính quyền, phối hợp với các ngành, các lực lượng xã hội khác trong việc huy động các nguồn lực xã hội hóa nhằm hỗ trợ, giúp đỡ thiếu nhi có hoàn cảnh khó khăn và xây dựng các điểm sinh hoạt, vui chơi dành cho thanh thiếu nhi trên địa bàn dân cư. Kết quả, năm học 2019 - 2020, Hội đồng Đội các cấp đã giúp đỡ được 1.113.518 thiếu nhi có hoàn cảnh khó khăn; xây dựng mới được 1.807 điểm sinh hoạt vui chơi tại xã, phường, thị trấn cho thiếu nhi. Các hình thức chăm sóc, hỗ trợ trẻ em có hoàn cảnh khó khăn được các cấp bộ Đội triển khai với nhiều phương thức thiết thực, phù hợp như: Trao tặng sổ tiết kiệm; nhận chăm sóc, đỡ đầu thiếu nhi mồ côi; trao tặng học bổng, hỗ trợ kinh phí học tập cho thiếu nhi...

Hội đồng Đội các cấp tiếp tục chủ động phối hợp với các ban, ngành, đoàn thể triển khai hiệu quả Đề án “*Đoàn TNCS Hồ Chí Minh tham gia phòng, chống đuối nước, tai nạn, thương tích trẻ em*”. Trong năm 2019, Hội đồng Đội Trung ương đã ký kết Biên bản ghi nhớ với Quỹ cộng đồng phòng chống thiên tai để hỗ trợ và trao tặng 35 bể bơi tại 17 địa phương có nguy cơ đuối nước cao và những vùng có kinh tế khó khăn⁷⁵. Trong năm 2020, Hội đồng Đội Trung ương tiếp tục phối hợp với Quỹ Cộng đồng phòng tránh thiên tai xây dựng 26 bể bơi thông minh dành cho thiếu nhi với tổng kinh phí dự kiến 21 tỷ đồng⁷⁶. Hội đồng Đội các cấp đã tăng cường tuyên truyền, cung cấp thông tin, kiến thức, kỹ năng phòng, chống tai nạn, thương tích. Nhiều đơn vị đã triển khai các mô hình dạy bơi an toàn, phòng, chống đuối nước; kỹ năng tham gia giao thông an toàn; kỹ năng phòng, chống cháy nổ, bỏng...; tích cực huy động các nguồn lực xã hội hóa nhằm xây dựng các điểm sinh hoạt, vui chơi, giải trí an toàn, lành mạnh cho

⁷⁴ **Hải Phòng** ban hành Kế hoạch số 492-KH/HĐĐ ngày 01/10/2019 của Hội đồng Đội thành phố Giám sát về việc thực hiện chế độ chính sách đối với trẻ em có hoàn cảnh đặc biệt theo Luật Trẻ em và Nghị định 136/2013/NĐ-CP, ngày 08/11/2019, Ban Thường vụ Thành Đoàn - Hội đồng Đội thành phố tổ chức giám sát về việc thực hiện chế độ chính sách đối với trẻ em có hoàn cảnh đặc biệt theo Luật Trẻ em và Nghị định 136/2013/NĐ-CP tại trường Tiểu học Lê Hồng Phong và UBND phường Vạn Mỹ thuộc quận Ngô Quyền; **Bến Tre**, tổ chức đoàn giám sát, phản biện xã hội Luật trẻ em công tác thực hiện Luật trẻ em tại huyện Giồng Trôm; **Vĩnh Long** tổ chức giám sát về việc thực hiện các giải pháp kéo giảm tình trạng trẻ em bị xâm hại tình dục, trẻ em bị tai nạn, thương tích, đuối nước tại xã Quới Thien, huyện Vũng Liêm.

⁷⁵ Các đơn vị được trao bể bơi gồm: Hòa Bình, Hải Phòng, Yên Bái, Sơn La, Hà Tĩnh, Quảng Bình, Quảng Trị, Thừa Thiên - Huế, Đà Nẵng, Quảng Nam, Quảng Ngãi, Bình Định, Gia Lai, Đắk Lắk, Đắk Nông, Bến Tre, Sóc Trăng.

⁷⁶ Ngày 26/6/2020, tại Thành phố Đà Nẵng, Hội đồng Đội Trung ương phối hợp với Quỹ Cộng đồng phòng tránh thiên tai khánh thành, trao tặng bể bơi thông minh cho Trường Tiểu học Thái Thị Bôi, quận Cẩm Lệ với tổng kinh phí gần 800 triệu đồng. Chương trình nằm trong chuỗi các hoạt động của Hội đồng Đội Trung ương hưởng ứng Tháng hành động vì trẻ em.

thiếu nhi tại nơi công cộng, khu dân cư, khu tập thể⁷⁷. Trong năm học, Hội đồng Đội Trung ương đã phối hợp với các bộ, ngành, cơ quan, tổ chức có liên quan tổ chức giải Bơi cứu đuối học sinh, thanh thiếu nhi toàn quốc “Đường đua xanh” năm 2019 tại tỉnh Thừa Thiên Huế⁷⁸; tổ chức Liên hoan các Đội tuyên truyền măng non phòng, chống đuối nước tại tỉnh Nghệ An⁷⁹.

III. PHỤ LỤC KẾT QUẢ THỰC HIỆN CHỈ TIÊU NĂM HỌC

- *Chỉ tiêu 1*: 100% Liên đội tổ chức cho các em đội viên, thiếu nhi đến với địa chỉ đỏ.

Kết quả: Đã có 23.363/24.414 Liên đội tổ chức thu hút 5.235.571 lượt thiếu nhi tham gia (Đạt 95,7% chỉ tiêu).

- *Chỉ tiêu 2*: Mỗi Liên đội hỗ trợ ít nhất 10 thiếu nhi có hoàn cảnh đặc biệt, khó khăn (trong hoặc ngoài Liên đội).

Kết quả: Đã có 24.414 Liên đội hỗ trợ được 1.113.518 thiếu nhi có hoàn cảnh khó khăn (Vượt chỉ tiêu).

- *Chỉ tiêu 3*: Mỗi Hội đồng Đội cấp huyện xây dựng mới được ít nhất 01 điểm sinh hoạt, vui chơi cho thiếu nhi trên địa bàn.

Kết quả: Đã có 712/712 Hội đồng Đội cấp huyện xây dựng mới được 1.807 điểm sinh hoạt, vui chơi cho thiếu nhi trên địa bàn (Đạt chỉ tiêu)

- *Chỉ tiêu 4*: 100% Hội đồng Đội cấp tỉnh có mô hình hiệu quả trong tổ chức hoạt động trải nghiệm, sáng tạo, rèn luyện kỹ năng cho thiếu nhi.

Kết quả: Đã có 299 mô hình cấp tỉnh thu hút 2.036.478 thiếu nhi tham gia (Vượt chỉ tiêu).

- *Chỉ tiêu 5*: 100% Hội đồng Đội cấp huyện có hoạt động tuyên truyền và 100% hội đồng Đội cấp tỉnh tổ chức tập huấn nâng cao năng lực thực hiện quyền trẻ em cho cán bộ Chỉ huy Đội và thiếu nhi nông thôn.

Kết quả: Đã có 1.961 lớp tập huấn cấp huyện; 217 số lớp tập huấn cấp tỉnh, thu hút 361.421 thiếu nhi tham gia (Vượt chỉ tiêu).

- *Chỉ tiêu 6*: Trung bình, mỗi Hội đồng Đội cấp huyện tổ chức ít nhất 1 lớp dạy bơi an toàn, phòng chống đuối nước miễn phí cho thiếu nhi có hoàn cảnh khó khăn. 100% Liên đội có mô hình, hoạt động hiệu quả tuyên truyền về phòng, chống đuối nước và tai nạn, thương tích trẻ em.

Kết quả: Đã có 1.104 lớp dạy bơi an toàn, phòng chống đuối nước miễn phí cho thiếu nhi có hoàn cảnh khó khăn do các Hội đồng Đội cấp huyện tổ chức (Vượt chỉ tiêu); có 21.364 Liên đội có mô hình hoạt động hiệu quả tuyên truyền về phòng, chống đuối nước và tai nạn, thương tích trẻ em (Đạt 87,5% chỉ tiêu).

IV. ĐÁNH GIÁ CHUNG

⁷⁷ Quảng Bình bàn giao, quản lý, sử dụng và vận hành 02 bể bơi cho thiếu nhi tại trường Tiểu học Lộc Thủy, xã Lộc Thủy, huyện Lệ Thủy và trường Tiểu học Xuân Ninh, xã Xuân Ninh, huyện Quảng Ninh. Khánh Hòa tổ chức các hoạt động như “Chương trình an toàn giao thông cho nụ cười trẻ thơ” trong các trường học; Đắk Nông tổ chức các hoạt động trải nghiệm kết hợp tập huấn kỹ năng chống đuối nước, kỹ năng cứu người bị hóc dị vật tại các Liên đội. Toàn tỉnh đã tổ chức được 28 lớp tập huấn phòng chống đuối nước, 34 lớp phòng tránh tai nạn thương tích trẻ em với gần 4.000 thiếu nhi tham gia

⁷⁸ Hội đồng Đội Trung ương đã phối hợp với Tổng cục Thể dục thể thao, Bộ Văn hóa, Thể thao & Du lịch, Bộ Giáo dục và Đào tạo tổ chức thành công giải bơi. Giải bơi có sự tham gia của hơn 600 vận động viên đến từ 24 tỉnh, thành trong cả nước. Các vận động viên là những học sinh bậc Tiểu học, THCS, THPT và hướng dẫn viên.

⁷⁹ Liên hoan được tổ chức vào ngày 30/10/2019 với sự tham gia của 06 đội thi. Ban Tổ chức đã trao 01 Giải Nhất, 02 Giải Nhì và 03 Giải Ba cho các đội tham gia Liên hoan.

1. Ưu điểm

- Năm học 2019 - 2020, công tác Đội và phong trào thiếu nhi bị tác động, ảnh hưởng của dịch bệnh Covid-19, nhiều nội dung, hoạt động trong học kỳ II phải giảm quy mô hoặc lùi thời gian tổ chức. Tuy nhiên, với sự cố gắng, nỗ lực của Hội đồng Đội các cấp, sự vào cuộc tích cực của các đồng chí cán bộ phụ trách thiếu nhi, các giáo viên làm tổng phụ trách Đội cùng với sự tham gia tích cực của các em đội viên, thiếu niên, nhi đồng, công tác Đội và phong trào thiếu nhi cả nước đã được triển khai hiệu quả, đạt được nhiều kết quả đáng khích lệ. Nhiều mô hình hay, thiết thực đồng hành cùng thiếu nhi được triển khai trong thời điểm dịch bệnh Covid-19 diễn biến phức tạp.

- Phong trào "*Thiếu nhi Việt Nam thi đua làm theo 5 điều Bác Hồ dạy*" tiếp tục được triển khai trong các cơ sở Đội. Đại hội Cháu ngoan Bác Hồ các cấp được tổ chức từ liên đội đến cấp tỉnh với các phong trào thi đua chào mừng Đại hội đã tạo môi trường thuận lợi cho đội viên, thiếu niên, nhi đồng phấn đấu trở thành con ngoan, trò giỏi, đội viên tốt, cháu ngoan Bác Hồ.

- Công tác xây dựng Đội, tập huấn nâng cao năng lực cho đội ngũ cán bộ chỉ huy Đội, cán bộ phụ trách thiếu nhi tiếp tục được chú trọng. Việc phối hợp với các cơ quan, ban ngành trong tổ chức thực hiện nhiệm vụ bảo vệ, chăm sóc, giáo dục thiếu niên, nhi đồng, thực hiện Luật trẻ em được đẩy mạnh; công tác giám sát thực hiện quyền trẻ em được quan tâm hơn; công tác xã hội hóa, vận động nguồn lực xã hội đồng hành, chăm lo cho thiếu nhi có hoàn cảnh khó khăn được triển khai hiệu quả.

2. Hạn chế

- Tình trạng xâm hại trẻ em vẫn còn nhiều diễn biến phức tạp ở các địa phương với nhiều vụ việc nghiêm trọng, ảnh hưởng tới tâm lý phụ huynh học sinh và trẻ em, gây tâm lý bất an trong xã hội. Tình trạng bạo lực học đường vẫn xảy ra ở một số địa phương.

- Công tác nắm bắt, xử lý, báo cáo các vụ việc liên quan đến trẻ em còn chậm. Sự vào cuộc của Hội đồng Đội các cấp trong tham gia hỗ trợ trẻ em, can thiệp đối với trẻ em là nạn nhân của xâm hại, tai nạn thương tích còn chậm; lên án các hình vi xâm hại trẻ em còn chưa kịp thời.

- Việc tổ chức các hoạt động giám sát thực hiện Luật trẻ em, thực hiện quyền trẻ em chưa được thực hiện thường xuyên. Phần lớn các đơn vị chỉ tổ chức lồng ghép trong các hoạt động kiểm tra công tác Đoàn, Đội 6 tháng, cuối năm nên kết quả thu nhận chưa sâu, chưa đầy đủ.

- Công tác thông tin báo cáo của một số đơn vị còn chậm, chưa kịp thời⁸⁰.

3. Nguyên nhân

3.1. Nguyên nhân chủ quan

- Công tác tham mưu cấp uỷ, chính quyền, phối hợp với các ngành trong tạo cơ chế, chính sách, nguồn lực cho công tác Đội và phong trào của thiếu nhi, công tác bảo vệ, chăm sóc, giáo dục thiếu niên, nhi đồng ở một số địa phương còn gặp nhiều khó khăn.

⁸⁰ Lạng Sơn, Vĩnh Phúc, Bắc Giang, Tuyên Quang, Bà Rịa - Vũng Tàu, Phú Yên, Sóc Trăng.

- Đội ngũ cán bộ phụ trách thiếu nhi ở các cấp còn thiếu về số lượng, một bộ phận thiếu kỹ năng nghiệp vụ, chưa đáp ứng được yêu cầu.

- Công tác chỉ đạo, hướng dẫn của Đoàn, Hội đồng Đội cấp trên với cấp dưới còn chưa sâu sát, chưa thường xuyên; thiếu kiểm tra, đánh giá chuyên sâu, chuyên đề.

3.2. Nguyên nhân khách quan

- Do ảnh hưởng của dịch bệnh Covid-19, thời gian của thiếu nhi dành cho các phong trào, hoạt động của Đội không có nhiều. Nhiều thời điểm thực hiện giãn cách xã hội, không tổ chức các hoạt động tập trung đông người.

- Sự tác động bởi mặt trái của nền kinh tế thị trường, sự phát triển của khoa học công nghệ, internet, mạng xã hội dẫn tới thiếu nhi bị ảnh hưởng bởi thông tin, sự chênh lệch về mức sống, thu nhập giữa thành thị và nông thôn, sự biến đổi về nhu cầu, thị hiếu, thói quen của thiếu nhi tạo nên những rào cản, thách thức trong thiết kế, tổ chức phong trào cho thiếu nhi.

- Thiếu nhi chịu sức ép lớn về thời gian học văn hoá trong nhà trường; nhận thức của một bộ phận phụ huynh coi trọng việc học tập văn hoá là chủ yếu, chưa tạo điều kiện để con em tham gia các hoạt động xã hội. Một số Cung, Nhà thiếu nhi bị sáp nhập với Trung tâm hoạt động Thanh thiếu nhi nên việc tổ chức các hoạt động vui chơi, giải trí dành riêng cho thiếu nhi gặp khó khăn, bất cập.

- Một số cấp uỷ Đảng, chính quyền, nhất là cơ sở chưa thực sự quan tâm, đầu tư cho công tác Đội và phong trào thiếu nhi, công tác bảo vệ, chăm sóc, giáo dục thiếu nhi.

Nơi nhận:

- Ban Dân vận Trung ương;
- Ban Tuyên giáo Trung ương;
- UB TW Mặt trận tổ Quốc Việt Nam
- Ủy ban Quốc gia về trẻ em;
- BBT TW Đoàn;
- Bộ Giáo dục và Đào tạo;
- Bộ LĐ - TB & XH;
- Các Ban phong trào TW Đoàn;
- Hội đồng Đội các tỉnh, thành phố;
- Cung, NTN, TT HĐTTN các tỉnh, thành phố;
- Lưu VP HĐĐTW.

Đề báo cáo

TM. HỘI ĐỒNG ĐỘI TRUNG ƯƠNG
PHÓ CHỦ TỊCH THƯỜNG TRỰC

Nguyễn Phạm Duy Trang
Nguyễn Phạm Duy Trang